

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 7

SAYI : 81

EYLÜL 1968

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ISO Başkanı Faruk A. Sünter'in Londra'da toplanan IEC Konseyinde yaptığı konuşma	3
TSE'den haberler	5-11
İ. T. Ü. Standardlar Merkezi için düşünceler	13
Kalorifer Radyatör, Valf ve Ekleme Parçaları Standardı	14-15
Beyaz Peynir Standardı ...	17
IEC'nin 33. Genel Toplantısı yapıldı	18-20
ISO/IEC Koordinasyon Komitesi toplandı	21
ISO Konseyi ve İcra Komitesi toplantıları Londra'da yapıldı	22
ISO Başkanı Cenevre'de basın toplantısı yaptı — Yeni ISO Genel Sekreteri O. Sturen görevine başladı ...	23
Standardizasyon dünyasında yeni tayinler	25
NORCOFEL Kongresi toplandı	26-27

Summary Of Contents 29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Eylül 1968 tarihinde basılmıştır.

AYIN İÇİNDEN

Ay içinde Londra'da IEC'nin 33 üncü Genel Toplantısı yapıldı. Bu toplantı ile ilgili geniş haberlerimizi iç sayfalarımızda sunuyoruz. Bu Genel Kurul sırasında ISO Başkanı Faruk A. Sünter'in yaptığı konuşmanın tam metni de üçüncü sayfamıza alınmıştır.

IEC toplantısı yapılırken ISO Konseyi ile İcra Komitesi de toplanmış, önemli bazı kararlar alınmış ve bu arada ISO Genel Sekreterliğine Olle Sturen'in atanması kararlaştırılmıştır. TSE'nin fahri üyesi olan Sturen'in bu göreve atanması sevinçle karşılanmıştır.

Standard'ın okurları Sturen'i tanırlar, fakat biz bu vesile ile onun biyografisini bir kez daha veriyoruz.

IEC Genel Sekreterliğine de Mr. Stanford atanmıştır. Standard dünyasının yabancı olmayan Stanford'u da okurlarımıza tanıtıyoruz.

Ay içinde, Resmi Gazete'de bir çok standardın değişikliği ile ilgili Kararnameler yayınlanmıştır. Bunları da iç sayfalarımıza almış bulunuyoruz. Bu arada, Teknik Üniversite'de kurulan bir standard merkezi yönetmeliği de yayınlanmıştır. Bununla ilgili yorumu da bu sayımıza koyduk.

STANDARD

Tedbirli davranmayı severseniz...

Sonunda pişman olmak istemezseniz...

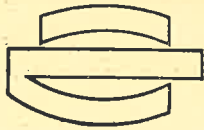

...ve
her zaman, her yerde
benim hizmetlerimden
faydalanmak için...

BUZDOLABINIZI,
ÇAMAŞIR MAKİNANIZI,
GAZ SOBANIZI,
TERMOSİFONUNUZU,
ELEKTRİK SÜPÜRGENİZİ
VE OCAĞINIZI SEÇERKEN
MUTLAKA

ARÇELİK

MARKASINI TERCİH EDİNİZ.

ARÇELİK

SENEDE 365 GÜN SERVİS

Yeni Ajans — 3086 (120)

ISO Başkanı Faruk A. SÜNTER'in Londra'da toplanan IEC Konseyinde yaptığı konuşma

Sayın Başkan, Sayın Bayanlar ve Baylar;

Her iki teşkilâtımız arasındaki işbirliğinin tam bir anlaşma yönünde devam edegeldiği bir hava içerisinde size ISO Başkanı sıfatıyla ilk defa olarak hitap etmek, benim için bir zevk ve şereftir.

Gerçekten, ISO/IEC Koordinasyon Komitesi, kurulması ile birlikte meyvalarını vermeye başlamış; son ISO Konseyi toplantısında IEC Başkanının söylediği yapıcı sözler bu amaca doğru yürümemizi teşvik etmiş ve etmektedir.

Bay Başkan, uluslararası standardizasyonun gelişmesi konusunda el ele çalışma arzusunu izhar eden her iki teşkilâtımızın geleceği hakkında neler düşündüğümüzü, meslekdaşlarınıza benim de anlatmama müsaadenizi rica ederim.

Teknik komitelerimizdeki çalışmaların tedahülü problemi - tercihan Başkan Ailleret'nin deyişi ile - teknik komite hudutları, bir taraftan Koordinasyon Komitesi'nin; diğer taraftan da teknik komitelerin çabaları ile ortadan kalkma yolundadır.

Genel Sekreterlerimizin bu konuda ortaklaşa hazırladıkları rapordan, problemlerin hemen yarısının çözümlenme yolunda olduğu anlaşılmaktadır. Geriye kalan problemlerin çözümlenmesi için daha seri tedbirlerin alınacağına emin bulunmaktayım.

Öte yandan, uluslararası standardizasyon alanındaki çalışanların sadece bizlerden ibaret olmadığını gözden kaçırmamak lâzımdır. Bu sebeple de, standard hazırlayan hükümetlerarası kuruluşlarla daha sıkı ilişkiler kurmak gerekmektedir. Bu amaca varabilmek için ilgili alanlarda tedahülü önleyecek programların hazırlanmasına ihtiyaç vardır.

Bilindiği gibi, tüketim problemi, ISCA'nın kurulması ile çözümlenmiştir. Böylece, geçmişte bizi çok meşgul etmiş bulunan konular, hemen hemen ortadan kalkmıştır.

Uzun vâdeli bir program çizmek amacı ile bundan böyle, daha çok her iki teşkilâtımızın geleceği üzerine eğilmemiz gerekiyor. Teknoloji alanında kaydedilen hızlı gelişme, uluslararası ticarette görülen büyük ilerlemeler, dış pazarlarda ortaya çıkan değişimler ve gelişen ülkelerdeki hızlı endüstrileşme hamleleri, bu programın hazırlanmasında göz önünde bulundurmamız gereken esas etkenlerdir.

Bugün, gelişen ülkeler arasında, endüstrilerini öyle yüksek bir seviyeye erdirmiş olanlara rastlıyoruz ki, bu ülkeler sadece kendi ihtiyaçlarını karşılamakla yetinmeyip, mamûlleri için mahreçler aramaya başlamışlardır. Bu mamûller arasında: elektrik kabloları, buzdolapları, elektrik süpürgeleri, çamaşır makineleri ve diğer elektrikli mutfak eşya ve takımları kolaylıkla sayılabilir. Yeni politikaları ile bu ülkeler, yalnız «kaybolmuş pazarlar» olarak nitelendirilemezler; bu ülkeler, ayrıca, mevcut pazarlar için de rakip olmaya başlamışlardır. Bu gerçeklerin bir analizini yaparsak, problemin bundan 15 yıl sonra daha da girift bir hal alacağı sonucuna varırız.

Bu sözler, değerli meslekdaşım M. Ailleret'nin, gelişen ülkelerdeki problemin ISO ve IEC için üretim yönünden farklar arzettiği hususunda Konsey'imize söylediklerine cevaptır. Fakat sadece verdiğimiz örneklerle, bu farkın bugün asgarî bir seviyeye inmiş olduğuna da müsaadenizle işaret etmek isterim.

Uluslararası standardizasyon, Dünya ticaretinin korunmasında çok değerli bir araç olduğu gibi; elektrikli ve mekanik aksamın birbirlerinin yerine kullanılabilirliğini (interchangeability) sağlaması yönünden de önemli bir mal mübadelesini mümkün kılmaktadır.

Gelişmiş ve gelişen ülkelerin hepsi aynı uluslararası standartları kabul edebilseler, pazarların çok büyük ölçüde bütün Dünyaya açık tutulması sağlanabilir. Şöyle ki: gelişmekte olan ülkelerin endüstri alanındaki yükselişlerinin tedricî oluşu göz önünde bulundurulursa, Dünya çapında erişilecek ortak standartlar, Dünyanın her yerinden her yerine parça satışlarının sağlanması ile, milletlerarası pazarları bütün ülkelere açık tutabilecektir. Bu amaca ulaşabilmek için standardizasyon çabalarımızın hızlandırılması ve standard hazırlama kurallarının daha esnek hale getirilmesi gerekmektedir. Böylelikle, Teşkilâtımıza üye olan ülkeler, bu standartları memnunkulla kabul edecekler ve başka yerlere başvurmak zorunda kalmayacaklardır.

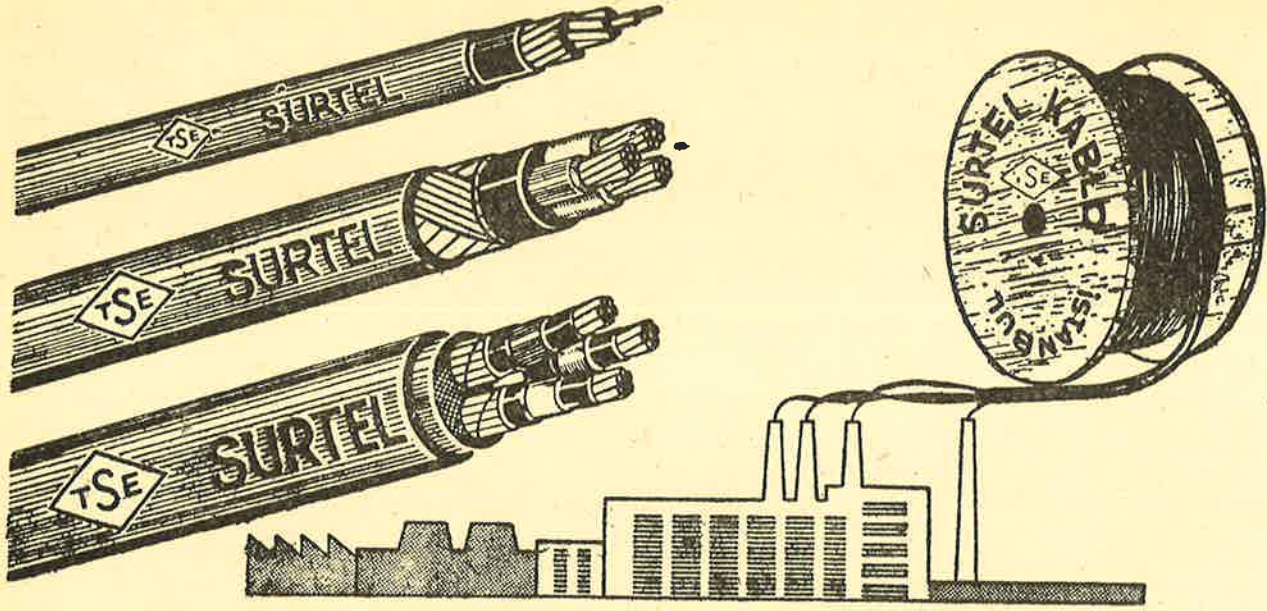
Bu da bizi öncelikle ilgilenmemiz gereken bir başka konuya götürmektedir. Standardizasyon fikrinin gerek ulusal, gerekse uluslararası seviyede yaygınlaşması çabaları, standardizasyonun önemi ve gelişmesi ile orantılı ölçüde ele alınamamaktadır. Bu itibarla, bizim bu yönde ortak bir çaba harcayarak, standardizasyonun sağladığı faydaları her türlü ekonomik ve endüstriyel gelişmenin temeli olarak, Dünya Kamu Oyu'na benimsetmemiz ve onun desteğini kazanmamız gereklidir.

Konsey üyelerinin çok iyi bildikleri propaganda konusu üzerinde fazla durmak istemiyorum. Herbiriniz, kendi çalışma alanlarınızda bu konuya verdığınız önemi, teşkilâtlarımızın bugün propaganda için yaptıkları ile karşılaştıracak olursanız, kolayca bir sonuca varırsınız.

Bu alandaki işbirliğimiz, dilediğimiz gelişmeye paralel olarak, sekreteryelerimizin, bizlerden gelecek her türlü enformasyon ve teknik yardım taleplerine de cevap verebilecek bir seviyeye göre teşkilâtlandırılmalarını öngörmelidir.

ISO/IEC Koordinasyon Komitemizin, bütün bu problemleri kısa zamanda ele alacağına eminim. Bununla beraber sağlayacağınız destek, işbirliğimizin sağlam temellerini takviye etme hususunda büyük bir rol oynayacaktır.

Sözlerime son vermeden önce, çalışmalarınızın başarılı olması için ISO ve şahsım adına en iyi dileklerimizin kabulünü rica eder, teşekkürlerimi sunarım.

Surtel Kablo Sanayii Koll. Şti.

SURTEL

Türk Standardları Enstitüsünün kalite belgesini ve markasını taşıyan kabloları imâl eden ilk Türk kablo fabrikasıdır.

% 100 Türk malı, Türk Sermayesi ve Türk emeğinin mahsulü olan Surtel enerji kabloları garantisi altında imâl edilmektedir.

**SURTEL, GÜVENEREK KULLANILACAK
YÜKSEK KALİTELİ KABLODUR**

SURTEL KABLO SANAYİİ Koll. Şti.

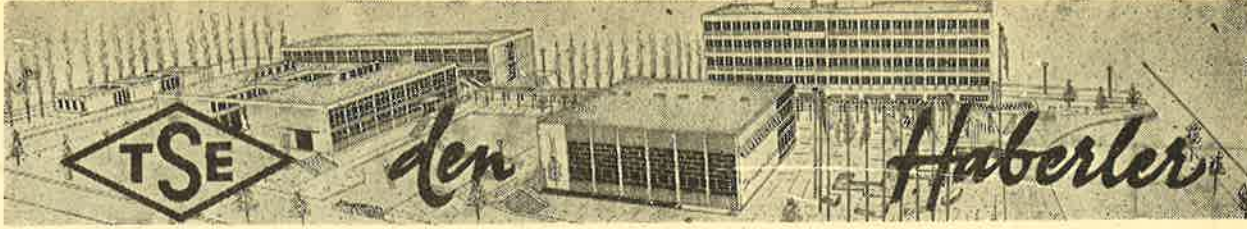
Muhtar Yalın ve Ortakları

Bankalar, Okçu Musa Cadd. 80, Karaköy - İstanbul

Merkez Tel : 44 65 83 - 49 97 90

Fabrika Tel : 47 15 43 - Telgraf : Surkablo, İstanbul

Standard — 121

TSE garanti markasını kullanmak isteyen firmalar çoğalıyor

Mamüllerinin ilgili standartlara uygunluğunu kamu oyuna duyurmak amacıyla, Türk Standardları Enstitüsü'nün baklava dilimi şeklindeki garanti markasını kullanma izni isteyen firmaların sayısı gün geçtikçe çoğalmaktadır.

Bilindiği gibi, 1966 ve 1967 yıllarında, kablo imalatçısı iki büyük firmamız birbirinin peşi sıra TSE markasını kullanmak üzere Enstitüye müracaat etmişler ve TSE tarafından yapılan sıkı kontrol ve incelemeler sonunda, markanın mezkûr firmalarca kullanılmasına imkân veren anlaşmalar imzalanmıştı. Öğrendiğimize göre, anlaşmalar, taraflarca titizlikle uygulanmakta; hem imalatçı firmalar ve hem de bu firmaların mamüllerini alıcı durumunda bulunan

kuruluşlar, alınan sonuçlardan memnun olmaktadır.

TSE Markasını kullanma imkânını elde etmek üzere Türk Standardları Enstitüsü'ne müracaat eden firmalardan, aşağıda standartları belirtilen konularda faaliyet gösterenlerin durumları gözden geçirilmiş ve prensip olarak olumlu sonuç elde edilmiştir. Bu firmalarla önümüzdeki günlerde yapılacak bazı teknik temaslardan sonra, TSE Garanti markasını kullanma anlaşması yapılacaktır.

- TS 58 Floresans Lâmba Balastları
- TS 267 Güç Transformatörleri
- TS 277 Emniyet Transformatörleri
- TS 201 Sert PVC Plâstik Borular ve Boru Özel Parçaları
- TS 274 Sert PVC Plâstik İşme Suyu Boruları ve Boru Parçaları
- TS 275 Sert PVC Plâstik Pis Su Boruları ve Boru Parçaları
- TS 418 PE (Polietilen) Plâstik Borular
- TS 616 Havagazı, Doğal Gaz, LPG Ocakları, Fırınları ve Ocaklı Fırınları
- TS 624 Polivinil Klorür (PVC) Yer Döşemeleri.

Görüldüğü gibi, TSE Markasını kullanmak üzere talepte bulunan firmalarımızın iştiğal konuları, gelişmekte olan yerli sanayimizin önemli dallarını kapsamaktadır. Mamüllerimizin özlenen kaliteye ulaşmasında TSE Markası uygulamalarının olumlu sonuçlar doğuracağı umulmaktadır.

YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI (1)

No.	Adı	Fiyatı (TL.)
TS 541	Kuru incir	3
TS 542	İncir Ezmesi	2
TS 563	Ark Kaynağı Elektrotları	8
TS 623	Elektrik Kesicileri ve Transformatörler için Yalıtkan Yağlar	16

(1) 1968 Türk Standardları Kataloğunda bu Standardların henüz bastırılmamış olduğu belirtilmiştir. Elllerinde Kataloğ bulunan Sayın Okurlarımızın, yukarıda sunulan bilgilere göre gerekli ilaveleri yapmalarını rica ederiz.

Basınçlı Hava Depoları standardlaştırılıyor

Basınçlı hava depoları imâl etmek üzere memleketimizde kurulmakta olan sanayi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Türk Standardları Enstitüsü tarafından bu konunun standardını hazırlama faaliyetine geçilmiştir.

Bir süre önce müteşebbis firma tarafından yapılan talep TSE'ye kabul edilmiş ve basınçlı hava depoları standardı tasarısını hazırlayacak olan Teknik Komite kurularak çalışmalara başlanmıştır.

Memleketimize teknoloji transferi konusundaki toplantıya TSE ilgilileri de katıldılar

Türk Standardları Enstitüsü Genel Sekreteri Velid İsfendiyar, Başmüsavir İbrahim Kutlutan, Makina Hazırlık Grubu Başkanı Cemâl Üner ve Mevzuat Hazırlık Grubu Başkan Vekili Muzafer Uyguner'den kurulu bir TSE heyeti, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun 20 Eylül günü, «Memleketimizin Teknoloji transferine olan ihtiyacı» konusunda düzenlediği toplantıya katılmışlardır.

D.P.T. ile T. Odalar Birliği temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantıda, problem derinliğine incelenmiş; millî kalkınmamızın ağırlık merkezini teşkil eden sanayileşme hamlemizde, hangi temel dalların teknik transfere öncelikle ihtiyaç duyduğu ve ne türlü bir transfer yapmak zorunluğunda bulunduğumuz hususu, kalkınma planının ilgili hükümleri de gözönünde tutulmak suretiyle tesbit edilmesi gereği üzerinde durulmuştur.

T. Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, konuyu, toplantıda ortaya çıkan görüşlerin ışığında ele alacak; ayrıca yürürlükte bulunan sanayi himaye ve patent mevzuatımızı ve uygulamadaki güçlükleri gözden geçirerek bunların giderilmesi imkânlarını araştırarak ve elde ettiği sonuçları, ileri tarihlerde yapılacak ikinci toplantıya getirecektir.

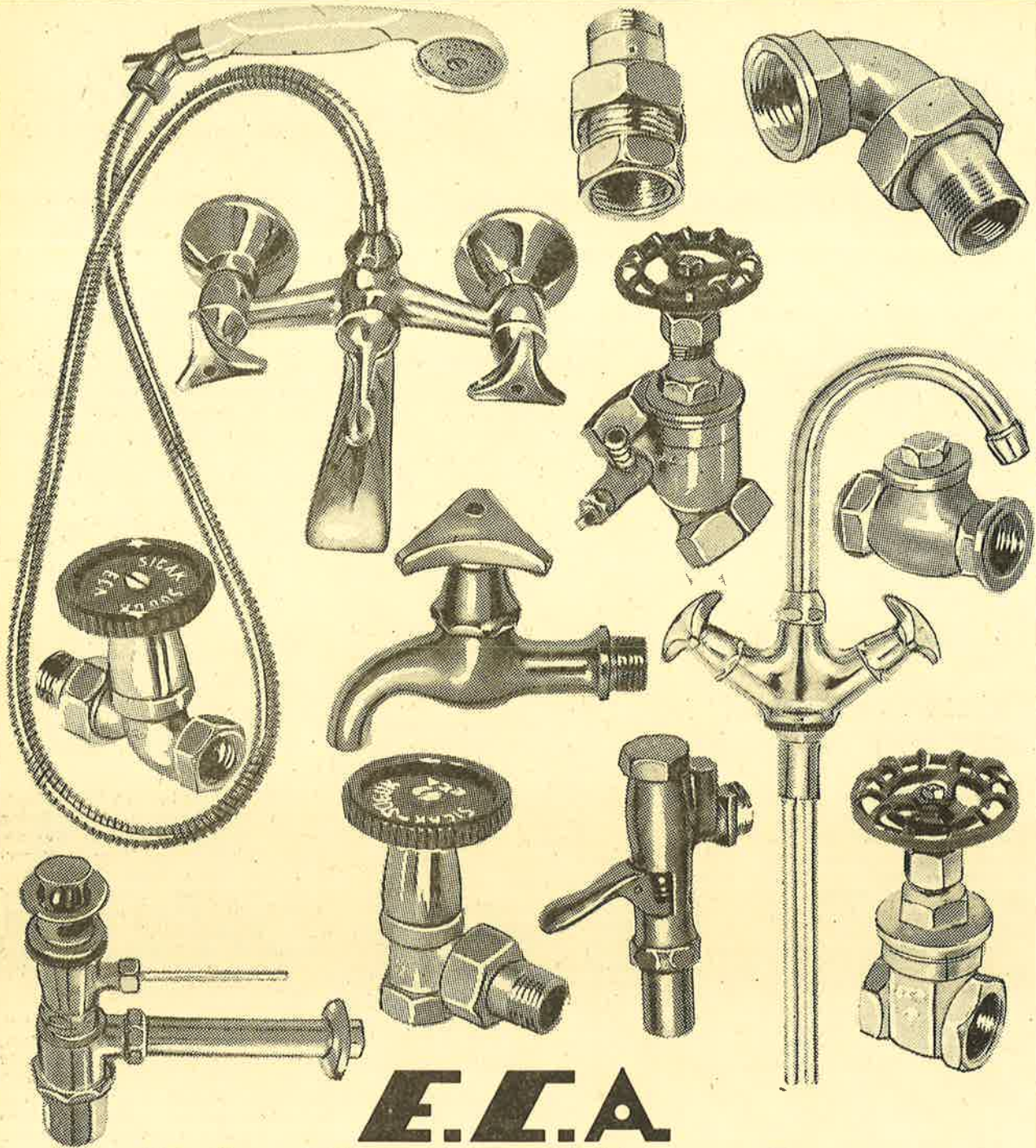
AYAKKABI STANDARDI HAZIRLIKLARI İLERLİYOR

Vazgeçilmez bir ihtiyaç olarak herkesi çok yakından ilgilendiren ayakkabıların, daha sağlam, kaliteli ve sihhî olarak imalini sağlamak üzere, Türk Standardları Enstitüsü tarafından standardlaştırılmakta olduğunu, geçen sayımızı gözden geçiren okurlarımız hatırlayacaklardır.

TSE tarafından hazırlanmakta olan «Ayakkabı Standardı», bilimsel araştırmaların yanı sıra, Laboratuvar deneyleri ve imalâtta uygulamalarda göz önünde bulundurulmak olgunlaştırılmakta; böylelikle gerek imalatçı, gerekse alıcıların tam olarak kabulüne mazhar olacak bir standart meydana getirilmesi öngörülmektedir.

Nitekim, bu anlaşmalar meyanında TSE Başmüsaviri İbrahim Kutlutan, Laboratuvarlar Müdürü Argun Dağcıoğlu ve Kimya Hazırlık Grubu Raportörü Saim Geriş'ten kurulu bir heyet, 16 Eylül günü Milli Savunma Bakanlığı Araştırma, Geliştirme (ARGE) Dairesi Laboratuvarını ziyaret etmişler ve Ordumuzun ihtiyacı olan fotin ve ayakkabıların, sağlamlık ve kalite yönünden geliştirilmesi konusundaki çalışmalarını yerinde incelemişlerdir.

TSE ilgilileri, ayakkabı gibi standardlaştırılması oldukça güç; fakat o oranda da gerekli olan bir ihtiyaç maddesi hakkında ARGE'de gösterilen faaliyetlerden yararlandıklarını belirtmişlerdir.

E.C.A.

**Kalorifer ve sıhhi tesisat
malzemesi olarak
bütün ihtiyaçlarınızı karşılayan
yegâne markadır!**

T.C. Resmî Gazete 'den Standard Haberleri

Çilek, Şeftali, Armut, Sofralık Üzüm, Elma ve Turunçgiller standardlarının işaretleme maddeleri değiştirildi - İ. T. Ü. Rektörlüğü Standardlar Merkezi Yönetmeliği yayınlandı

I — TS. 185 Çilek Standardı

3.8.1965 tarih ve 6/5119 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 185 Çilek Standardı'nın işaretleme bölümünü değiştiren 14.8.1968 tarih ve 6/10540 sayılı Kararname 2.9.1968 tarih ve 12990 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Kararname ile yürürlüğe konulan ve 17.9.1968 tarihinde uygulanmağa baş-

lanan yeni metin aşağıdadır :

2.3 — İşaretleme :

Çilek ambalajları üzerinde (Küçük ambalajlarda gerekirse bir etiket halinde ambalajların içinde) meyvenin türü (Üstü açık olanlarda yazılmayabilir), çeşidi, sınıfı, kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim. (İstenirse üretim bölgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur.

Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak ambalaj muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla başka yazı ve resimler de konulabilir.

★

II — TS. 42 Şeftali Standardı

30.9.1963 tarih ve 6/2270 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 42 Şeftali Standardı'nın işaretleme bölümünü değiştiren 14.8.1968 tarih ve 6/10541 sayılı Kararname 4.9.1968 tarih ve 12992 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. 19.9.1968 tarihinde yürürlüğe giren yeni metin şöyledir :

2.5 — İşaretleme :

Şeftali ambalajları üzerinde meyvenin türü (1), çeşidi, sınıfı, boyu, gerekirse sayısı, kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim, (İstenirse üretim bölgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur (2).

Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak ambalaj

muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla başka yazı ve resimler de konulabilir.

- (1) Meyveler dışardan görünüyorsa yazılabilir,
- (2) 15 kg. dan büyük ambalajlarda kâğıt etiket kullanılırsa bu 40 cm2. den küçük olamaz.

★

III — TS. 184 Armut Standardı

3.8.1965 tarih ve 6/5121 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 184 Armut Standardı'nın işaretleme bölümünü değiştiren 14.8.1968 tarih ve 6/10539 sayılı Kararname 9.9.1968 tarih ve 12996 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. 24.9.1968 tarihinde yürürlüğe giren yeni metin aşağıda verilmiştir:

2.4 — İşaretler :

Armut ambalajları üzerinde meyvenin türü (1), çeşidi, sınıfı, boyu, gerekirse sayısı (2), kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim, (İstenirse üretim bölgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur (3).

Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak ambalaj muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla başka yazı ve resimler de konulabilir.

- (1) Meyveler dışardan görünüyorsa yazılabilir.
- (2) Dökme ambalajda buna lüzum yoktur.
- (3) 15 kg. dan büyük ambalajlarda kâğıt etiket kullanılırsa bu 40 cm2. den küçük olamaz.

★

IV — TS. 101 Sofralık Üzüm Standardı

6.4.1965 tarih ve 6/4504 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 101 Sofralık Üzüm Standardı'nın işaretleme maddesini değiştiren 14.8.1968 tarih ve 6/10531 sayılı Kararname 10.9.1968 tarih ve 12997 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. 25.9.1968 tarihinde uygulanmağa başlanan yeni metin aşağıda verilmiştir :

★

2.5 — İşaretleme :

Sofralık üzüm ambalajları üzerinde meyvenin türü (Üstü açık olanlarda yazılmayabilir), çeşidi, sınıfı, kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim, (İstenirse üretim bölgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur.

Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak ambalaj muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla, başka yazı ve resimler de konulabilir.

★

V — TS. 100 Elma Standardı

16.3.1965 tarih ve 6/4452 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 100 Elma Standardı'nın işaretleme maddesini değiştiren 13.8.1968 tarih ve 6/10586 sayılı Kararname 13.9.1968 tarih ve 13000 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak 28.9.1968 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni metin aşağıda verilmiştir :

2.4 — İşaretleme :

Elma ambalajları üzerinde meyvenin türü (1), çeşidi, sınıfı, boyu, gerekirse sayısı (2), kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim, (İstenirse üretim bölgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur (3). Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak ambalaj muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla, başka yazı ve resimler de konulabilir.

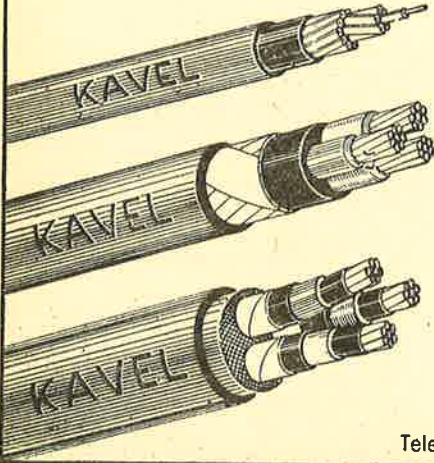
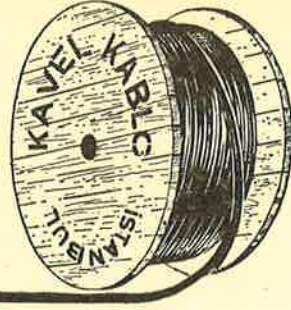
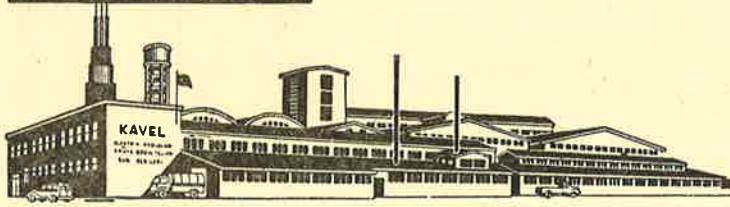
- (1) Meyveler dışardan görünüyorsa yazılabilir.
- (2) Dökme ambalajda buna lüzum yoktur.
- (3) 15 Kg. dan büyük ambalajlarda kâğıt etiket kullanılırsa bu 40 cm2. den küçük olamaz.

★

VI — TS. 34 Turunçgiller Standardı

30.9.1963 tarih ve 2269 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 34 Turunçgiller Standardı'nın işaretleme (Devamı 11 nci sayfada)

KAVEL

- **PLASTİK İZOLELİ ELEKTRİK İLETKENLERİ**
- **YERALTI KABLOLARI**
(Yüksek ve alçak gerilim 240 mm² ye kadar)
- **EMAYE BOBİN TELLERİ**
(0.10 mmØ - 3 mmØ)
- **SUN'İ DERİ ve YER MUŞAMBALARI**

Yeraltı Kablosu NK - NKBA'ya nazaran üstün özellikleri haiz olan

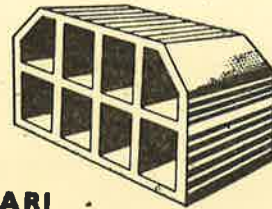
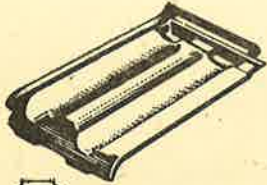
YVY (NYY) YVMV (NYCY) YVSV (NYFY) YVMHV (NYCEY) Kablolarında ve her tip iletkenlerde KAVEL markası standartlara uygunluğun ifadesi ve üstün kalitenin sembolüdür.

KAVEL KABLO ve ELEKTRİK MALZEMESİ A. Ş.
İSTİNYE - İSTANBUL

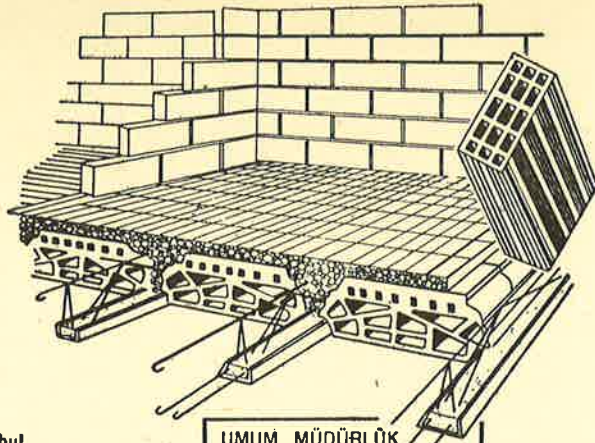
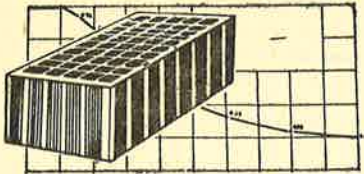
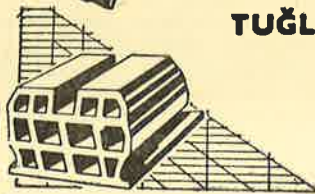
Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard — 123

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ ŞUBELERİ:

İSTANBUL Meclisi Mebusan Cad. Arhan Salıpazarı - İstanbul
☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY Mühürdar Fuat Bey Sokak Telas İş Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK

Meclisi Mebusan Cad. Arhan
Salıpazarı - İstanbul
☎ : 49 79 56 49 74 14

Standard — 124

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Yalıtkan Şerit» standardı tasarısı, ilgili teknik komite Raportörü tarafından hazırlanmaktadır.
- ★ «Emaye Bakır İletkenler» tasarısı yakında ilgililerin mütalâalarına sunulacaktır.

İNŞAAT :

- ★ «Eviyeler» standardı tasarısı hakkında çeşitli yerlerden gelen mütalâalar değerlendirilmektedir. «Kereselik Kavak Tomruğu» tasarısı ile ilgili mütalâalar da Teknik Komitesi tarafından gözden geçirilmiş ve tasarı bu hali ile Hazırlık Grubu'na sunulmuştur.
- ★ «Yapı Endüstrisinde Modüler Koordinasyonu» tasarısı tamamlanmıştır. Bu tasarı yakında mütalâaları alınmak üzere ilgili kuruluşlara gönderilecektir.
- ★ «Beton Agregaları» ve «Beton Agregaları Nümune Alma ve Deney Metodları» tasarıları, Teknik Kurul Alt Komitesine sunulmak üzere hazırlanmıştır.

KİMYA :

Teknik Kurul Alt Komitesince incelenerek son şeklini almış bulunan «Oto Dış Lâstikleri» standardı tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

LABORATUVAR :

«Yağlı Boyalarda Kullanılan Titan Dioksit» tasarısı da kısa bir süre içinde Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MADEN :

- ★ «Madenlerde İhraç Sistemlerinde Kullanılan Çelik Kabloların Muayenesi» tasarısı Teknik Komitesi tarafından hazırlanmaktadır. Diğer taraftan, «Ham Petrol ve Petrol Ürünlerinden Nümune Alma» standardı tasarısını hazırlamak üzere kurulmuş bulunan yeni Teknik Komite de çalışmalarına başlamıştır.
- ★ «Maden Ocaklarında Kullanılan Patlayıcı Maddeler» ve ISO Rekomandasyonlarından yararlanılarak hazırlanan «Kömürün Potada Şişme Sayısının Tayini» adlı tasarılar Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ ISO/R-502 sayılı Rekomandasyonun tercümesi olan «Kömürün Gray - King Kok Tipinin Tayini» tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MAKİNA :

- ★ «Sentetik Kauçuk Manşetli Yağ Keçeleri» tasarısı Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ «Kıyma Makinaları», «Av Tüfekleri» ve «Kremayerli Krikolar» tasarıları yakında ilgili kuruluşlara, mütalâaları alınmak üzere gönderilecektir.
- ★ «Vida Biçimleri», «Civata, Somun ve Benzeri Vidalı Parçaların Yapımı için Genel Esaslar», «Ana Yakıt Tankı (Bina Harici)» tasarıları ve TS 201 «Sert PVC Plâstik Borular» standardının revize edilmiş şekli olan tasarı hakkında gelen mütalâalar Hazırlık Grubunda değerlendirilmektedir.

- ★ «Patinaj Zincirleri», «Asma Tarım Araçlarının Tekerlekli Tarım Traktörlerine Bağlanan üç nokta Askı Düzeni», «Çelikten Yapılmış Çekiş, Varyoz, Baskı, Keski ve Zimbalar (TS 5 in revizyonu)», «Beton Çelik Çubuklar», «Menteşeler» ve Transmisyon Kasnaklarında Merkezlerarası Uzaklığın Ayarlanması» tasarıları yakında Teknik Kurula sunulacaktır.

METALURJİ :

- ★ «Demir ve Çeliklerin Sınıflandırılması» tasarısı Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ Sıcak Haddelenmiş, Köşeleri Yuvarlatılmış «T-Profilleri» ve «Z - Profilleri» tasarıları, gelen mütalâalara göre olgunlaştırılmaktadır.
- ★ Sıcak Haddelenmiş, Köşeleri Yuvarlatılmış, «U-Profilleri», «Eşkenar Çelik Köşebentler», «Çeşitkenar Çelik Köşebentler» ve «I-Profilleri», «Alüminyum Alaşımları», «Soğuk Haddelenmiş Alüminyum ve Alüminyum Alaşımlarından Yapılmış Levha ve Şeritler» tasarıları yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

- ★ ISO Rekomandasyonlarından tercüme edilerek hazırlanan «Taşıtlar Tarafından Çıkarılan Gürültünün Ölçülmesi» ve «Elektrik ve Magnetizma Büyüklük ve Birimleri» tasarıları ile «Kalorifer Tesisatı Proje Standardları» tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ «Sıcak Sulu Bina Isıtma Santrallerinin Yerleştirme Esasları» tasarısı, gelen mütalâalara göre olgunlaştırılmaktadır.

MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULUŞLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI (1)

İNŞAAT :

- Sert Keresteler

KİMYA :

- Yüksek Kalite Sülfürik Asit
- Teknik Sülfürik Asit
- Aktümlütör Asidi
- Oleum (Dumanlı Sülfürik Asit)

MAKİNA :

- Elektrikli İnsan Asansörleri
- Sert PVC Plâstik Boru Ekleme Parçaları (TS 201'in revizyonu)

METALÜRJİ :

- Kazan Saçları

(1) Bu Tasarılar hakkında görüş ve fikirlerini bildirmek isteyenler en kısa zamanda Ankara, Necatibey Caddesi 112'deki TSE Merkezine başvurmalıdırlar.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

ESKİŞEHİR

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyla daima

müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMIT
Telefon No. : 1364 2105

Standard — 125

BİK

ASBEST BORULARI

PİK BORUDAN

%40 UCUZ
HAFİF

Bayındırlık Bakanlığı Sıhhi Tesisat keşif ve
şartnamesi Kod No. 71 a

Merkez :

UNKAPANI C. 33

TEL: 27 22 19 - 22 35 87

UCUZ HAFİF SAĞLAM TECRİTLİ DAYANIKLI KESİLEBİLİR BOYANABİLİR TÜRK NÖRM VE STANDARTLARINA UYGUN

Standard — 126

RESMÎ GAZETE'DEN STANDARD HABERLERİ

(Baştarafı 7 nci sayfada)
maddesini değiştiren 13.8.1968 tarih ve 6/10587 sayılı Kararname de 13.9. 1968 tarih ve 13000 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. 28.9.1968 tarihinde yürürlüğe giren yeni metin aşağıda verilmiştir :

2.5 — İşaretleme :

Turuncgil ambalajları üzerinde meyvenin türü (1), çeşidi, sınıfı, boyu, gerekiyorsa sayısı (2), kontrol işareti, parti numarası, Türk Malı olduğunu gösterir deyim, (İstenirse üretim belgesi), ihracatçı ve ambalajcı firmaların ad ve adresleri veya markaları bulunur (3). Bu bilgiler, mürekkepli şablon, sıcak pres veya matbaa baskılı kâğıt şeklinde olabilir. İhraç mallarında bunlar yabancı dille de yazılabilir. Bu işaretler dışında reklâm olarak, ambalaj muhteviyatına aykırı ve alıcıyı yanıltıcı olmamak şartıyla, başka yazı ve resimler de konulabilir (4).

- (1) Meyveler dışardan görünüyorsa yazıl-
mayabilir.
- (2) Dökme ambalajda buna lüzum yoktur.
- (3) İthalâtçı memleketin mevzuatı gerek-
tirdiği takdirde, difenil veya diğer kim-
yasal maddelerin kullanıldığı da yazılır.
- (4) 15 Kg. dan büyük ambalajlarda kâğıt
etiket kullanılırsa bu 40 cm2. den kü-
çük olamaz.

★

İ. T. Ü. STANDARDLAR MERKEZİ KURULDU

VII — Resmî Gazete'nin 5.9.1968 tarih ve 12993 sayılı nüshasında, «İ.T.Ü. Rek-
törlüğü Standardlar Merkezi Yönetme-
liği» yayımlanmıştır. Bir yorumunu
başka sayfamızda bulacağınız bu yö-
netmeliğin metni şudur :

Madde 1 — Standardlar Merkezi,
İ.T.Ü. Rektörlüğüne bağlı, 4936 sayılı
Üniversiteler Kanununun 2 nci maddesi
gereğince kurulu tüzelkişiliği bulunan
bir standardlar dokümantasyon mües-
sesesidir.

Madde 2 — Çalışma alanı ve görev-
leri :

İstanbul Teknik Üniversitesine bağ-
lı Fakülte, Enstitü ve Okullardaki mes-
lek dalları ile ilgili bütün millî ve mil-
letlerarası standardları bünyesinde top-
lamağı amaç edinmiştir. Başlıca görev-
leri şunlardır :

A) Çalışma alanına giren bütün
standartları toplamak, yeni çıkanları
takip ederek temin etmek,

B) Neşredebileceği standartlar listesi
ve aralıklı bültenlerle ilgilileri mevcut
ve yeni standartlardan haberdar etmek,

C) Çalışma alanına giren soruları
cevaplandırmak, tesis edebileceği fotokopi
ve mikrofilm merkezi yardımı ile stan-
dard taleplerine cevap vermek,

D) Bir standartlar kütüphanesi ku-
rarak mahallinde inceleme imkânını
sağlamak.

Madde 3 — Merkezin organları şun-
lardır :

- A) Yönetim Kurulu,
- B) Müdür.

Madde 4 — Yönetim Kurulu :
Yönetim Kurulu merkez müdürü
ve iki fakülte temsilcisi öğretim üye-
sinden teşekkül eder. Üyeler üç sene
için Senato tarafından seçilir. Müddeti
biten üyenin yerine eski üyelerin bu-
lunduğu fakültelerin dışındaki fakülte-
lerden yeni üyeler seçilir.

Yönetim Kurulu merkez müdürü-
nün daveti üzerine, onun başkanlığında
toplanır. Müddeti bitmeden ayrılan üye-
nin yerine, fakültesinden diğer bir üye
kalan müddeti tamamlamak üzere se-
çilir.

Madde 5 — Merkez Müdürü :
Senato tarafından üniversite öğre-
tim üyeleri arasından üç yıl için seçilir.
Süresi biten müdür tekrar seçilebilir.

Madde 6 — Müdür kısa süreli ayrıl-

malarda yerine merkez yönetim kuru-
lundan bir üyeyi vekil olarak bırakır.
Altı aydan fazla olan dış seyahatler ve
görevlendirmelerde yeni müdür seçilir.
Üyeler için de aynı işlem tatbik edilir.

Madde 7 — Merkezde yapılacak idari
tâyinlerde, yönetim kurulu kararın-
dan sonra durum rektörün onamına
sunulur.

Madde 8 — Merkezin gelir kaynak-
ları şunlardır :

A) İ.T.Ü. bütçesinden verilecek öde-
nek,

B) Çeşitli yardım ve bağışlar,
C) Yayın, fotokopi, mikrofilm v.s.
gelirleri.

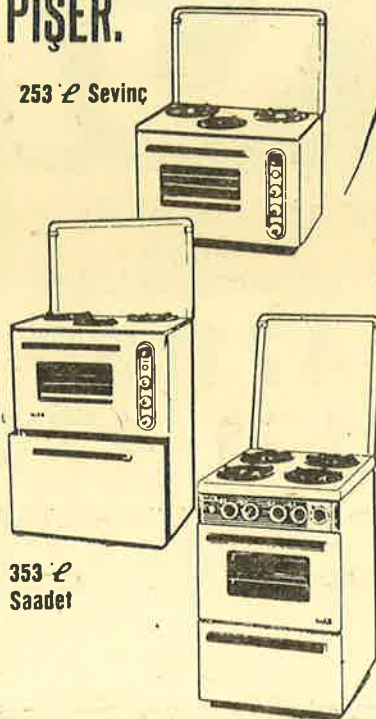
Madde 9 — Merkez bütçesi, Merkez
Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır.
Senatoda incelenerek karara bağlanır.

Madde 10 — Bu Yönetmelik yayı-
mı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 11 — Bu Yönetmelik hü-
kümelerini İ.T.Ü. Rektörü yürütür.

LEZZETLİ YEMEK AUER FIRININDA PIŞER.

253 ₺ Sevinc

353 ₺
Saadet

Sevgi 355

AUER

İMALAT A.Ş.

23 - İmam Sok. Beyoğlu

Distribütör -

Sağkol Müessesesi

Sabuncular Cad. Fındıkçılar sok.

Gencay han - Telef: 22 04 08

Butan gazı ile çalışan ve KENDİ Markaları
altında satışını temin eden FİRMALAR :

Aygaz • İpragaz • Likidgaz • Milangaz
Mobilgaz • Mutfakgaz • Shellgaz • Çamgaz
Alevgaz • Bizimgaz • Ocakgaz • Pegagaz

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİNE MÜRACAATINIZ
VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

KİSMET

Standard — 128

İ. T. Ü. Standartlar Merkezi İçin Düşünceler

Muzaffer UYGUNER

STANDARD'ın bu sayısında, Resmi Gazete'den haberler arasında bir yönetmelik'ten de söz edilmektedir. «İ.T.Ü. Rektörlüğü Standartlar Merkezi Yönetmeliği» adını taşıyan bu belge ile İ.T.Ü. Rektörlüğüne bağlı bir tüzel kişilik kurulmaktadır. Üniversiteler Kanunu'nun ikinci maddesine dayanılarak kurulduğu anlaşılan bu Merkez'in «bir standartlar dokümantasyon müessesesi» olduğu da Yönetmelik'in birinci maddesinde açıklanmaktadır. Buna göre, Merkez'in adının da, «Standartlar Dokümantasyon Merkezi» olması gerekir, ama buna lüzum görülmemiştir.

Merkezin, çalışma alanı ve görevleri Yönetmelik'in ikinci maddesinde belirtilmiştir. Merkez, «İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı fakülte, enstitü ve okullardaki meslek dalları ile ilgili bütün millî ve milletlerarası standartları bünyesinde toplamağı amaç edinmiştir.» Öznesi olmayan bir cümle olarak Yönetmelik'e giren bu cümleye göre, Merkez, maden, elektrik, elektronik, inşaat, makina standartları ile mühendislik hizmetleri standartlarını toplayacaktır. Bu toplamada millî (yani Türk) standartları ile milletlerarası standartlar (ISO ve IEC rekomandasyonları) gözönünde tutulacak, başka ülkelerin standartları bu Merkez'de yer almayacaktır. Demek oluyor ki, başka ülkelerin standartları ile ilgili bir çalışma yapılmayacaktır.

Merkezin başlıca görevleri, ikinci maddede şöylece sıralanmıştır :

«A) Çalışma alanına giren bütün standartları toplamak, yeni çıkanları takip ederek temin etmek,

«B) Neşredeceği standartlar listesi ve arahlık bültenlerle ilgilileri mevcut ve yeni standartlardan haberdar etmek,

«C) Çalışma alanına giren soruları cevaplandırmak, tesis edeceği fotokopi ve mikrofilm merkezi yardımı ile standart taleplerine cevap vermek,

«D) Bir standartlar kütüphanesi kurarak mahallinde inceleme imkânını sağlamak.»

Biz burada yer alan (A) ve (B) fıkralarındaki görevleri yapacak ve bu görevlerle TSE'nin yanında yer alacak Merkez'i ve buna benzer kurumları alkışlarız. Sanıyoruz ki, TSE de bu amaçlarla çalışacak kurumları candan destekler. Hattâ (D) fıkrasında yer alan ve kurulması öyle kolay olmayan «Standartlar kütüphanesi» için de yardımlar esirgenmez. (C) fıkrasının ilk cümlesinde açıklanan görevi için de Merkez'e başarılar dilenir. Ama, bu Merkez'in «tesis edeceği fotokopi ve mikrofilm merkezi yardımı ile standart taleplerine cevap vermek» görevini nasıl yerine getireceği sorulur.

Evet, Yönetmelik'te açıkça yer alan bu husus, nasıl yerine getirilecektir? Yönetmeliği yapanlar bu cümleyi

buraya kolayca koyuvermişlerdir. Böylece, Yönetmelik'in 8 inci maddesinde kolay bir gelir kaynağı göstermek de mümkün olmuştur. Ancak, böylece hem ticaret yapmağı girişilmiş, hem de TSE'nin haklarına tecavüz edilmiş, telif hakları üzerinde durulup düşünülmemiştir.

Üniversiteler Kanunu, üniversitelerin bilimsel ve teknik çalışmalar yapmağı gösterir; Kanunda, ticaret yapmağına ve bu ticaret sırasında başkalarının haklarına tecavüz edileceğine dair bir hüküm yoktur. Üstelik, telif haklarına, fikir ve sanat eserlerine saygıyı en çok göstermesi gereken kurumların başında üniversiteler gelir. 5846 sayılı Fikir ve San'at Eserleri Kanunu'na göre, Türk Standartları ile ISO ve IEC rekomandasyonları da telif hakları kapsamı içindedir. TSE, Türk Standartlarının sahibidir, öbürlerinin de ülkemizdeki temsilcisidir. Kanunun 13 üncü maddesine göre, «Fikir ve san'at eserleri üzerinde sahiplerinin malî ve manevî menfaatleri bu kanun dairesinde himaye götür. Eser sahibine tanınan hak ve selâhiyetler eserin bütününe şâmilidir.» Kanunun çoğaltma hakkından sözeden 22 nci maddesi de şöyledir : «Bir eserden, onun aslını veya işlenmelerini çoğaltmak suretiyle faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Bir eserin işaret, ses veya resim nakline yarıyan plâk, film veya eczalı kâğıt gibi mekanik vasıtalar alınması da çoğaltma sayılır.» Yayıma hakkı ile ilgili 23 üncü maddede ise şu hüküm vardır : «Bir eserden; onun aslından veya işlenmesinden çoğaltma ile elde edilmiş nüshalarını satışa çıkarmak veya dağıtmak yahut diğer bir şekilde ticaret mevkiine koymak suretiyle faydalanma hakkı münhasıran eser sahibine aittir.»

Bu hükümlerin bilinmediğini kabul edemiyoruz. Ama gene de hatırlamakta fayda vardır. Çünkü, «ezbere bilsen de kanunu aç oku» derler. Bu duruma göre, mecburi kılınan Türk Standartları dışındaki standartların bu Merkez tarafından «fotokopi ve mikrofilm» ile çoğaltılıp satılması mümkün değildir. Böyle bir hareket halinde Kanunun beşinci bölümünü teşkil eden 66-79 uncu maddelerinin uygulanacağı tabiidir. İlerde çıkacak anlaşmazlıkları önlemek için bu açıklamaları yapmağı zorunlu gördük.

Yönetmeliğe göre, Merkezin bir Müdürü ve bu Müdürün de katıldığı üç kişilik bir Yönetim Kurulu vardır. Bunlar üç yıl için seçilmektedir. Merkezde bazı personelin çalışacağı da yedinci maddeden anlaşılmaktadır.

Böyle bir Merkez'e neden lüzum görüldüğü düşünülebilir. Çünkü Merkez'in yapmak istediği iş ciddiye çok önemli ve büyüktür. Ancak bu oranda da parayı gerektirir. Standartların para ile tedariki öyle az bir meblâğıla mümkün değildir. Mümkün olmayan bir konuda çalışılması ve sonuca varılması düşünülemez. Yönetmeliğin, üç kişiye ek gelir sağlanması amacıyla düzenlenip yayınlandığını düşünmek bile istemiyoruz.

Bilirdiği gibi, TSE, bilim kurumlarıyla geniş çapta işbirliği yapan bir kurumdur. Kuruluş Kanunu da bunu emretmekte, Genel Kurulunda İ.T.Ü. temsilcileri de yer almaktadır. Hattâ bir temsilci Yönetim Kurulu üyesidir. Buna rağmen böyle bir Merkez'in kuruluşu nedeni meçhulümüz bulunmaktadır. Merkez Yönetmeliğinin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Aksî, hüsniyet kurallarına aykırı olacaktır.

İş Adamları

TÜRKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadî olayları yakından takip edebileceğiniz yegâne gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

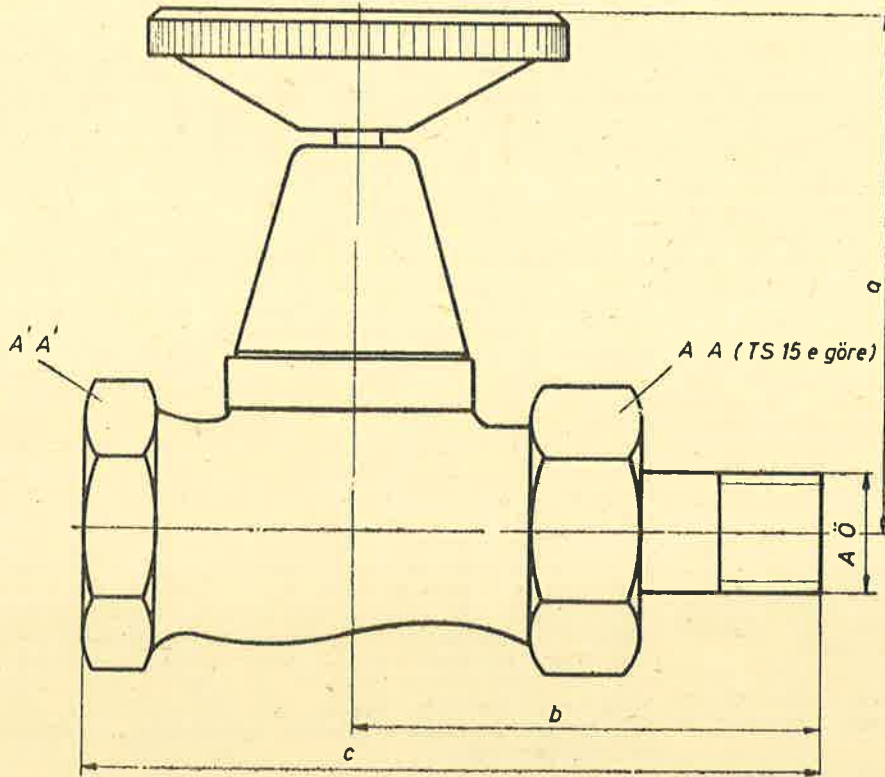
Standard — 129

TÜRK STANDARDLARI

 Türk Standardları Enstitüsü	DÜZ RADYATÖR VALFLERİ	TS. 579/1
Ocak 1968 BİRİNCİ BASKI	Radiator Straight valves	UDK. 621.346.5 : 697 - 3/5

Ölçüler mm dir.

Belirtilmeyen hususlarda imalatçı serbesttir.

Anma ölçüsü 15 olan düz bir radyatör valfinin gösterilişi:

Düz radyatör valfi 15 TS 579/1

Anma ölçüsü 1) A Ö	a ± 1 mm	b ± 1 mm	c ± 2 mm	Ağırlık g (min)	Anahtar ağızı	
					A A	A' A'
15	69	58	85	350	30	27
20	76	60	90	540	37	33
25	87	74	110	940	46	41

1) Anma ölçülerinin parmak karşılıkları için çizelge 6 ya bakınız.

YENİ Standardlar

- I -

«Kalorifer Radyatör Valf ve Ekleme Parçaları» Standardı

Feyzi ÖZİL

Özellikle son yıllarda memleketimiz de büyük bir gelişme gösteren sanayi dallarından biri de tesisat malzemeleri imâlât sanayiidir. Isıtma, soğutma ve havalandırma malzemelerinin pek çoğu artık memleketimizde yapılmaktadır. Buna paralel olarak da Türk Standardları Enstitüsü tarafından tesisat malzemelerinin pek çoğunun standardları hazırlanmış ve kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

TSE Teknik Kurulunca tasvip edilen standartlardan biri de, radyatörlerin açılıp kapatılmasında kullanılan valflerle, rekor redüksiyon, tapa ve purjörlerle ilgilidir. Bu malzemelerin Dünya standartlarına uygun kalitede yapılması, muhakkak ki arzulanan bir husustur ve hazırlanan Türk Standardı, bunu sağlayacak niteliktedir. Bu standarda tam anlamı ile uygun olan bir malzeme, istenilen kalitede demektir.

Birçok kereler belirttiğimiz gibi, bir malın kaliteli olması; malzemesinin uygun seçilmesi, işçiliğinin istenildiği gibi olması ve standardda belirtilen kontrol deneylerinin başarı ile sonuçlandırılması ile mümkündür. Hazırlanan Türk Standardına göre, radyatör valf gövdelerinin, valf sürgüsünün, purjör gövde ve memelerinin kızıl dökümden yapılması şart koşulmuştur. Rakorlar, valf milleri, purjör ve nihayet el çarkı tesbit vidalarının da 58 lik piringten yapılması öngörülmüştür. Redüksiyon ve tapalar için de otomat çeliği veya piring malzeme kullanılması gerekmektedir.

Kızıl dökümün veya pirincin hakkı ile seçilmesi çok önemlidir. Eğer bu malzemeler gereği gibi seçilmemişlerse, valf kısa zamanda aşınır ve bozulur. Kızıl dökümün ve piring 58 in mekanik özellikleri aşağıda gösterilmiştir:

	Çekme dayanımı	Kopma uzaması	Brinell sertliği
	Kgf/mm ²	%	kgf/mm ²
Kızıl döküm	10	18	70
Piring 58	37	10	110

Belirtilen bu mekanik özeliğin mutlaka sağlanması şarttır.

İşçilik bakımından mamüllerin yüzeylerinin gayet pürüzsüz olmaları gerekmektedir. Valf, rakor, tapa ve purjörlere çekilen vidaların TS 61 de belirtilen esaslara uygun olması şarttır. Valf miline trapez veya üstleri kırılmış üçgen vida çekilmesi zorunludur. Standartlarda işçilikle ilgili daha geniş bilgi verilmektedir.

Valf, rakor redüksiyon ve tapalar sınıf ve tiplere ayrılmışlardır. Valfler takılış yerlerine ve şekillerine göre:

- Düz radyatör valfleri,
 - Köşe radyatör valfleri; yapıışlarına göre de:
 - Kama sürgülü valfler,
 - Disk sürgülü valfler,
- diye iki sınıfa ayrılmıştır. Gerek kama sürgülü, gerekse disk sürgülü valfler:
- Çarkı çevrildiğinde mili eksenel yönde ileri geri hareket eden valfler

— Çarkı çevrildiğinde mili ileri geri hareket etmeyen valfler, olmak üzere iki tipe ayrılırlar.

Standardda rakorlar:

— Düz radyatör rakorları,

— Köşe radyatör rakorları, şeklindeki iki sınıfta belirtilmişlerdir.

Malzemelerin kalitelerini kontrol amacı ile standardda, boyut ve gözle muayeneden sonra hidrolik basınç deneyi ile sızdırmazlık ve bir de sertlik deneyinden söz edilmektedir. Bunlardan hidrolik basınç deneyinde: Her valfin en azından 10 kgf/cm² lik bir basınca dayanması şart koşulmuştur. Standardda bu deneyin yapılışı hakkında açıklama vardır. Bundan başka, valflerin kaçırmadıklarını tesbit amacı ile sızdırmazlık deneyi yapılmaktadır. Bu deneyde: Valf kapalı iken bir ağızdan verilen 5 kgf/cm² lik basınçlı hava, diğer taraftan çıkmamalı ve sızmamalıdır. Bu husus valf suya sokularak kontrol edilir. Bu deneyleri başarı ile geçiren valfin işçiliği ve dayanıklılığı standarda uygun demektir.

Standarda göre, kullanılan malzemenin kalitesini tesbit amacı ile sertlik deneyinin yapılması yeterlidir. Kimyasal analiz, ancak istek üzerine yapılabilir.

Bundan başka standardda, malların üzerine ne gibi işaretleme yapılacağı ve bunların ambalajlanmaları hakkında geniş bilgi verilmekte; Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük uyarınca yapılacak denetlemelerin esasları belirtilmektedir.

UFA ile yapıldığı takdirde harika olur

UFA, Türk yemeklerine
ve tatlılarına
en uygun margarinidir.
UFA'nın tadını alanlar
bir daha başka margarin
kullanmazlar.

UFA – üstün lezzetli margarin

Manajans — 2599 (130)

«BEYAZ PEYNİR» STANDARDI

İbrahim KUTLUTAN

Memleketimizin standardlaşma ihtiyacı gün geçtikçe her alanda kendisini gösteriyor ve bizi bu konunun derinliğine itiyor.

O kadar ki, TSE'nin kısa süre içinde hazırlayıp yayınladığı 627 Türk Standardı, ihtiyacımızın genişliği yanında, bizi gerektirdiği kadar ferahlandırmaya yetmiyor.

Üstelik, gelişme halinde oluşumuzun mahrumiyetleri arasında ortaya koyabileceğimiz Türk standartlarını düzenlemekteki güçlükler hesaba katılınca karşılaşılan durum daha da üzüntü verici oluyor denilebilir.

TSE'ce bu husus iyi bilindiği içindir ki, her şeye rağmen standard hazırlama faaliyetini geliştirmeye ve bu alanda bilhassa halk sağlığına ve çoğunluğuna ilişkin olanları öne almak suretiyle bunları ilk ağızda standardlaştırmaya Enstitü büyük önem vermektedir.

Beyaz Peynir standardı, aynı düşüncelerle birinci prioritede ele alınmış ve uzun süre devam eden emeklerden sonra standardlaştırılması mümkün olabilmüş konularımızdan biridir.

Gerçekten de Beyaz Peynir, hem besin değeri yüksek olan, hem her evin sofrasında istisnasız aranan ve rağbet gören bir besin maddemizdir.

O kadar ki, «Peynir ekmek hazır yemek» atasözümüzü içimizde bilmeyen yoktur. Bilhassa dar gelirli, fakir ailelerde peynir, beslenme maddelerinin başında gelir.

Gerçek bu iken, aslında vatandaşlara besleyici özellikleri yerinde bir peynir yedirmek amacıyla dayanan standardlaştırma faaliyeti, içinde bulunduğumuz karışık ve elverişsiz şartlar yüzünden, uzun sürmüş ve sonuca varmak kolay olmamıştır.

Bu zorunluğu yaratan nedenlerin başında, beyaz peynir ham maddesini teşkil eden süt konusunda, hayvanlarımızın sıhhatli, bakımlı ve temiz olması, sonra bunların sağımında aranan hijyenik ortamın bulunmaması, bir de sütlerin elde edilmelerinden peynir depolanma ve işleme safhalarında yeterince teçhiz edilmiş taşıtlarla depolardan ve işleme yerleriyle tesislerinden yoksun oluşumuz gelmektedir.

Bu durum karşısında TSE, peynir standardını düzenlerken, bir taraftan teknik ve hijyenik şartlara standard metninde yer vermek ve öte yandan uygulamayı memleket şartlarına göre ayarlamak zorunluğunu duymuş ve çalışmalarını bu amaçlara yöneltmiştir.

Nitekim çalışmalar böyle olmuş, Üniversitelerimizin ilgili kürsülerinden, Ticaret, Sağlık ve Sanayi Bakanlıkları yetkililerinden, Odalar Birliği, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları temsilcilerinden, Marmara, Ege ve Orta Anadolu üretim bölgelerinden gelen kuruluş

temsilcileri ve kişilerden kurulmuş geniş bir topluluğun işbirliği ile TSE'de hazırlanan tasarı enine boyuna tartışılmış ve sonunda ileri sürülen görüşleri bağdaştıran ortalama bir çıkar yol bulunabilmektedir. Böylelikle de harcanan emekler boşa gitmemiştir.

Sadece bu tasarımın hazırlanabilmiş olmasını memleket hesabına bir başarı saymak onun için yerinde olur. Tasarımın tümü ile eksiksiz bulunduğu iddia edilemezse de uygulamadaki belirlere ve memleket şartlarındaki gelişmelere ve teknik yeni buluşlara paralel olarak sonradan yapılacak revizyonlarla bu standardın daha yararlı ve tatmin edici bir nitelik kazanacağı şüphesizdir.

Beyaz peynir standardının hazırlanış safhalarını böylece özetledikten sonra okurlarımıza bu standardın hepimize sağlayacağı yararlıklar hakkında bilgi vermek yerinde olacaktır. Şöyleki :

Standardın başında beyaz peynir: «Tam yağlı, yağlı, yarım yağlı veya yavan olan koyun, keçi, manda ve inek sütlerinden birinin veya bunlardan meydana gelen karışımın, veyahut krema veya süt yağı karıştırılarak zenginleştirilmiş taze çiğ sütlerin standardda belirtilen teknik usulle işlenmesi ve olgunlaştırılması sonucunda elde edilmiş, kendine özgü şekil, koku, tad ve kıvamda bir peynir çeşididir.» diye tarif edilmiştir.

Yine aynı şekilde işlenmiş, fakat olgunlaşmamış bulunan, veya başka teknik usullerle yapılan peynirler bu standardın kapsamı dışında bırakılmıştır.

Ayrıca konulan bir kayıtlı bu standarda uygun beyaz peynirlerin; salamura peyniri, tenek peyniri, Edirne peyniri gibi çeşitli adlar altında satılmaları yasaklanmıştır.

Standardın sınıflandırma maddesinde, beyaz peynirler gıda maddeleri tüzüğüne de uyularak :

- Tam yağlı beyaz peynirler,
- Yağlı beyaz peynirler,
- Yarım yağlı beyaz peynirler,
- Yavan beyaz peynirler.

adları altında dört sınıfa ayrılmış ve bu sınıflara girecek beyaz peynirlerde bulunması gereken en az yağ ve en çok su miktarları bir çizelge içinde gösterilmiştir.

Daha sonra gelen maddede beyaz peynirler; duysal özellikleri, asitlik dereceleri, kuru madde ve tuz miktarları esas tutularak; ekstra, birinci ve ikinci adları altında üç kalite sınıfına ayrılmışlardır.

Yine bu arada kalitelere göre; kılıp boyutları, kesit görüntüleri, kıvamları, renk, tad ve kokuları ayrı bir çizelge içinde açıklanmıştır.

Standardda, beyaz peynirlerin işleme tekniği de yeterince tanımlanmıştır. Ve nihayet beyaz peynir muayenelerin-

de; numunelerin nasıl alınacağı ve duysal, fiziksel, kimyasal muayenelerin ne suretle ve hangi metodlarla yapılacağına da standardın içinde geniş yer ayrılmıştır.

Asitlik derecesi, kuru madde ve su, yağ, tuz tayinleri bunlar arasındadır.

Beyaz peynirlerin; yapıldıklarından ne kadar zaman sonra ve ne türlü ambalajlar içinde piyasaya arz edilecekleri ve nerelerde muhafaza edilecekleri de standardda belirtilmiş bulunmaktadır.

Türk Standardlarının uygulanması Hakkında Tüzük hükümleri gereğince yapılacak denetleme esasları ise, standardın son kısmını teşkil etmektedir.

★

Bu açıklamalarımızdan da anlaşılacağı gibi önemli besin maddelerimizden olan beyaz peynirlerin Türk standardını hazırlarken TSE konuya layık olduğu önemi vermiş, ham maddesi olan süttten başlayarak tüketici eline ulaşmaya kadar geçirdiği safhaların herbirine ilişkin amir hükümler koyarken bunların yanı sıra, üreticilere uyarıcı ve yol gösterici bilgiler de vermeyi, tavsiyelerde bulunmayı ihmal etmemiştir.

Böylelikle beyaz peynir Türk standardı; hem üreticilere, hem tüketici vatandaşlara yararlılık sağlayacak bir anlam kazanmıştır.

Yalnız TSE'nin gösterdiği bu iyi niyet ve ciddi tutuma rağmen, üretim bölgelerindeki mahalli şartların ve imkânların farklı bulunması yüzünden, standardın uygulanmasını güçleştiren bazı durumlar belirlirse, bunların da TSE'ye aktarılması halinde yapılacak revizyonla standardın ilgili hükümleri düzeltilir ve daha olgunlaştırılmış olur.

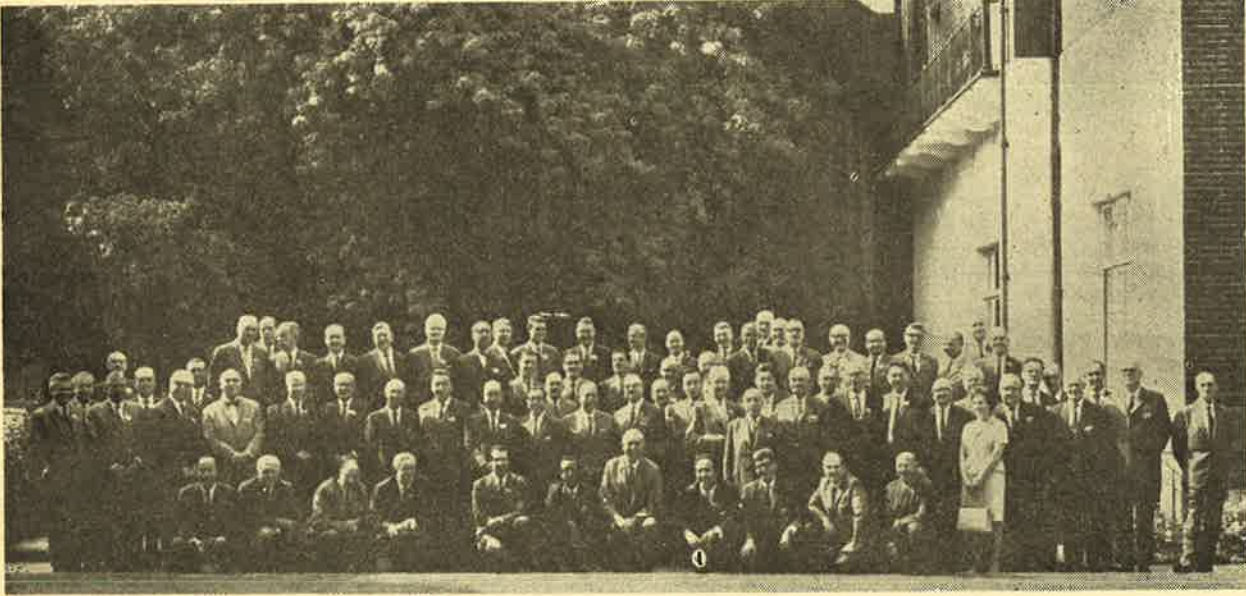
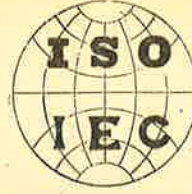
Beyaz peynir standardını okurlarımıza sunan yazıyı bitirmeden bu standardın yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da milli ekonomimize hizmet edeceğine bilhassa işaret etmek isteriz.

Çünkü, yurt dışına çıkmış yüzbinlerce işçimiz bulunduğunu hepimiz biliyoruz. Beyaz peynirin; bunların en çok rağbet gösterdikleri besin maddeleri arasında bulunduğunu kestiren açık göz komşu memleketler hemen bu fırsattan yararlanmayı düşünmüşler ve gerçekten ve iyi özelliklerde beyaz peynir yaparak işçilerimizin çalıştıkları yerlere göndermeyi ve satmayı başarmışlardır.

Buna karşılık; beyaz peynirin ana vatani olan memleketimizde, beyaz peynir kalitesi son yıllarda çok bozulduğu ve üstelik yüksek fiyatlar istendiği için bunlar ihraç edilememiş ve böylelikle işçilerimizin en güç şartlar altında ka-

(Devamı 28 nci sayfada)

Standard Dünyasından Haberler

Konsey toplantısında hazır bulunan delegeler B. S. I. binasının bahçesinde

Eylül ayı, Avrupa'nın çeşitli şehirlerinde önemli standardizasyon olayları ile geçmiştir. Memleketimizin ve TSE'nin de rol aldığı bu olayları, okurlarımızın ilgi ile karşılayacaklarını umarak, toplantılara katılan özel muhabirlerimizin kaleminden sunuyoruz

LONDRA'DA IEC'nin 33. Genel Toplantısı Yapıldı

**IEC TOPLANTILARINA KATILAN
TÜRK HEY'ETİ BAŞKANI PROF.
HALDUN GÜRMEK LONDRA'DAN
BİLDİRİYOR**

30 ülkeden 1.300'e yakın delegenin katıldığı Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) nun 33. Genel Toplantıları, 3-14 Eylül 1968 tarihlerinde, Londra'da «Imperial College of Science and Technology» nin «Mechanical Engineering Departmen» binasındaki çeşitli salonlarda yapıldı.

Bu toplantılar sırasında Konsey, İcra Komitesi ve IEC/ISO Koordinasyon

Komitesi çalışmalarının yanısıra, 39 teknik komite de kendi konularına giren teknik çalışmaları yürüttüler.

Konsey, İcra Komitesi ve Teknik Komitelerin faaliyetlerine geçmeden önce bu yılki Genel Toplantının, bundan öncekilere göre farklı ve önemli bir özelliğine değinmek yerinde olacaktır.

ISO Başkanının Konuşması Büyük İliği Gördü

IEC, başlangıcı 20. yüzyılın ilk yıllarına kadar giden bir kuruluştur. Elektroteknik birimleri, çizim ve yazı sembolleri, terimlerden tutunuz da en yeni elektrik ve elektronik konularına

kadar çok geniş bir çalışma alanında milletlerarası standard tavsiyeler hazırlamaktadır. Kuruluşu, ISO'nun kuruluşundan öncedir. Nitekim ISO, kurulduktan sonra elektrik ve elektroteknik konuları ile ilgili milletlerarası standartların hazırlanması görevini IEC'nin uhdesinde bırakmıştır.

Durum son yıllara kadar, her iki kuruluş arasında - bazı önemsiz sürtünmelere rağmen - karşılıklı anlayış ve işbirliği havası içinde gelişirken, son zamanlarda kaynağı ve sebebi iyice bilinmeyen bir anlayışsızlık havası estirilmeye başlanmış ve IEC topluluğu arasında, ISO'nun bu kuruluşun bağımsızlığına, yönetimine el atmak istediği

endişeleri doğurulmuş, bir huzursuzluk yaratılmıştı.

Londra'daki toplantılar da tabiatıyla bu huzursuzluk havası içinde başlamış bulunuyordu.

ISO ve IEC, esas itibariyle amaç birliği yapan topluluklar olduğu için her iki kuruluşun genel toplantılarına karşılıklı olarak teşkilatların Başkanlarının davet edilmeleri bir gelenek halini almıştır. Bu yılki IEC Genel Toplantısına, ISO Başkanı ve aynı zamanda Türk Standardları Enstitüsü Başkanı olan sayın Faruk A. Sünter de davetli idi ve yine gelenek icabı, IEC Konseyi toplantısında, gündem gereğince ISO/IEC ilişkilerinin görüşülmesine başlanmadan önce ISO Başkanı sıfatıyla yapması gereken konuşmayı yaptı.

Dergi'nin bu sayısında başyazı olarak tamamını okuyabileceğiniz bu konuşma, Konsey toplantısına katılan birçok yabancı ülke temsilcilerinin belirttikleri gibi, ISO ile IEC arasında son yıllarda estirilmeye başlanan bozguncu havayı tamamen giderdikten başka, son derece yapıcı ve işbirliğine davet edici karakteri ile bu defaki IEC Genel Toplantısının en olumlu ve en parlak olayını teşkil etti. Bu konuşmanın psikolojik etkisi o kadar garipti ki, sayın Sünter'in konuşması Konsey üyeleri tarafından hararetle alkışlandığı halde, IEC Başkanının yaptığı cevabi konuşma tatmin edici bulunmadığından olacak hiç kimse tarafından alkışlanmadı. Konsey çalışmalarına öğle yemeği için verilen arada konuşulan tek konu, sadece sayın Sünter'in konuşması ile getirdiği olumlu hava ve bu konuşmanın şimdiye kadar IEC Konseylerinde ISO temsilcilerinin yaptıkları konuşmaların en yapıcı ve ISO/IEC ilişkilerini en verimli ve işbirlikçi yola sevkeden konuşma oluşu idi.

Yazımızın bu kısımlarında, sayın Faruk Sünter'in başarısını bu şekilde belirtişimizin, sadece IEC çalışmalarına yıllardan beri katılan ve gelişmeleri yakından izleyen; IEC'nin geleceği için üzüntü duymaya başlamış iken bu üzüntülerden kurtulmanın rahatlığını hissedilen bir kimsenin olayları tarafsız olarak ifade edişinden başka şekilde anlaşıl-maması gerektiğine işaret etmek isteriz. Böyle bir konuşmayı, başka ülkeden bir ISO Başkanı yapmış olsa idi, belki de mübalâğa sayılabilecek deyimler kullanmaya kadar gidebilirdik.

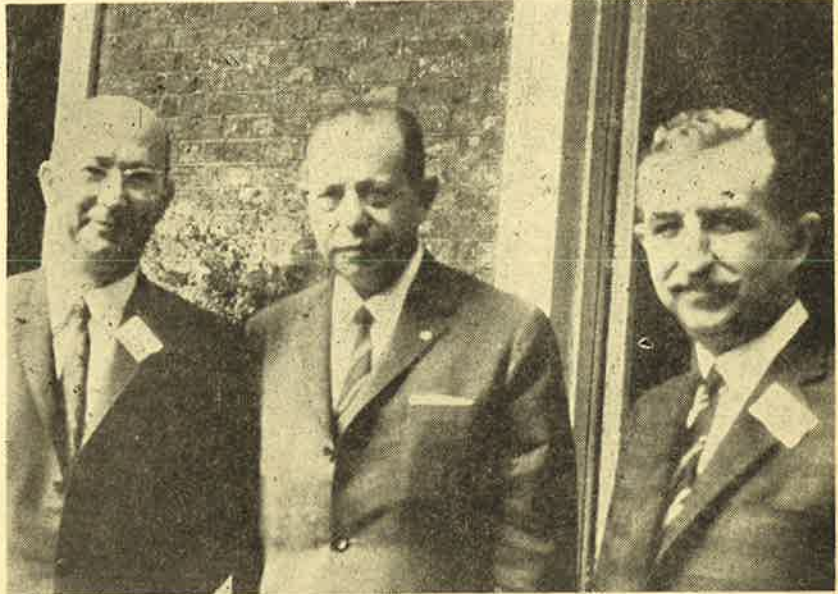
ISO/IEC Ortak Toplantısına Sünter Başkanlık Etti

ISO/IEC Koordinasyon Komitesi toplantısına gelince, önceden alınan bir prensip kararına göre, bu defaki toplantıya başkanlık sırası Faruk A. Sünter'de idi. Son derece vakur ve karşılıklı anlayış havası içine sokulan bu toplantıda da ISO ve IEC arasındaki bütün meseleler olumlu kararlara bağlanarak, ISO ve IEC ilişkileri gelecekteki uzun bir süre için, sarsılamayacak şekilde sağlamlaştırıldı.

Koordinasyon Komitesi'nin öğle yemeği için verdiği ara, Londra Büyükelçimiz sayın Halûk Bayülken'in, Faruk A. Sünter şerefine verdiği ziyafet dolayısıyla Türkiye Büyükelçiliğinde geçi-

IEC toplantılarına katılan Türk delegelerinden bir grup

IEC Türk Delegasyonu Başkanı Prof. Gürmen ve Başkan Vekili Prof. Tanyolaç ISO Başkanı F. A. Sünter ile

Toplantılar sırasında düzenlenen teknik gezilerden bir görüntü

İngiliz IEC Milli Komitesi Başkanı Goodall, Amerikan Delegesi Mr. Mc. Adams'la

Bayan Sünter ve F. A. Sünter B.S.I. Direktörü Binney, F. F. van Rhijn ile Prof. Gürmen bir arada

fer oranı hFF'nin statik değerinin ölçüldü. İnce bir düşünüşle düzenlenen bu yemek toplantısı, davete katılanların bu yılki IEC Genel Toplantısından saklayacakları en tatlı hatıra olacak kadar samimi ve sıcak bir hava içinde geçti ve muhakkak ki, milli itibarımızı en parlak şekilde teyid etti.

IEC Toplantılarına Geniş Bir Heyetle Katıldık

IEC Londra toplantılarının biz Türkler için sevindirici olan diğer bir yönü de, bu defaki toplantılara katılan Türk Delegasyonunun dokuz kişi gibi şimdiye kadar erişilemeyen bir sayıda oluşu idi. Gerek akademik kariyer ve gerekse sanayi sektörü mensupları için en önemli konuların konuşulup karara bağlandığı en yüksek kademedeki bu toplantılara yakın gelecekteki işbirliğimizin gittikçe artmasını dilemekteyiz.

Teknik Çalışmalar

Bu izlenimlerimizden sonra, IEC Kongresinin teknik çalışmalarına da kısaca bir göz atmak yerinde olacaktır.

3 Eylül günü başlayan çalışmalar, sabah ve öğleden sonra çeşitli teknik komitelerde devam etmiş ve 10 Eylül günü sabahı sonuçlar IEC Konseyine ve daha sonra da uygulama yönünden 14 Eylül günü İcra Komitesine sunulmuştur. Bu çalışmaları aşağıda teknik komiteler itibarıyla sunacağız.

Yalnız bu arada, Konsey'in, emeklilik süresini tamamlamış bulunan yılların Genel Sekreteri Mr. L. Ruppert'e, geçmiş hizmetleri için yaptığı teşekkürü ve yerine yardımcısı Mr. Stanford'un 1 Şubat 1969'dan itibaren işe başlamak üzere oybirliği ile tayin olmasına rağmen Mr. Ruppert'in, tecrübelerinden yararlanmak üzere 18 ay süre ile ve aynı bir kontratla IEC bünyesinde Başmüavir olarak kalması da yine alkışlar arasında karara bağlandı.

Şimdi, yukarıda sözünü ettiğimiz teknik komite çalışmalarının sonuçlarına geçiyoruz :

1 — 4 numaralı «Su Türbinleri»

Teknik Komitesi :

1. «Model su türbinlerinde kavitasyon kabul deneyleri için milletlerarası deney esasları» adlı tavsiyenin 6 aylık ankete konulması;

2. Tamamlanmış bulunan «Su türbinlerinin hız regülâtörlerinin deneyi

inçin milletlerarası esaslar» adlı tavsiyenin baskıya verilmesi kararlaştırılmıştır.

2 — 5 numaralı «Buhar Türbinleri» Teknik Komitesi :

«Buhar türbinleri için tavsiyeler - Birinci bölüm : Spesifikasyon» adlı tavsiyenin 6 aylık ankete konulması kararlaştırılmıştır.

3 — 9 numaralı «Elektrik Cere Teğhizatı» Teknik Komitesi :

Komite tarafından hazırlanan «Ray ve yol araçlarındaki döner makineler için esaslar» adlı tavsiyenin 6 aylık ankete konulması kararlaştırılmıştır.

4 — 10 numaralı «Yalıtkan Gaz ve Sıvılar» Teknik Komitesi :

Henüz herhangi bir tavsiye tasarısı hazırlanmamış bulunan bu Teknik Komitede çeşitli konularda çalışacak olan alt komiteler teşkil edilmiş ve elde bulunan bazı incelemeler görüşülmüştür. IEC'nin tarihinde ilk defa olarak bu Teknik Komiteye bağlı alt komitelerden birine başkan olarak bir hanım seçilmiştir.

5 — 13 Numaralı «Ölçü Aletleri» Teknik Komitesi :

Daha önce yayınlanmış bulunan, fakat şimdi ikinci baskıları yapılmak üzere yeniden gözden geçirilen «Göstereci elektrik ölçme aletleri ve yardımcı parçaları için tavsiyeler (IEC/P 51)» ve «Elektronik Volumetreler (IEC/P 217)» adlı tavsiyelerin 6 aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

6 — 15 numaralı «Yalıtkan Malzeme» Teknik Komitesi :

1. «Mikali yalıtıcı maddeler için spesifikasyon - Bölüm : 1, 2, ve 3»;

2. «İşinlamanın yalıtıcı maddeler üzerine etkisi»;

3. «Yalıtıcı maddelerin işinlamaya dayanımı» adlı tavsiyelerle,

4. Yenilenen IEC/P 212'deki I, II ve III numaralı çizelgelerin 6 aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

7 — 16 numaralı «Uçların İşaretlenmesi ve Diğer Tanıtım İşaretleri» Teknik Komitesi :

«Döner makineler için uç işaretleri» adlı tavsiye ile IEC/P 54'nin 1. Bölümünün yeni şekli 6 aylık ankete konulacaktır.

8 — 23 numaralı «Elektrik Donanım Cihazları» Teknik Komitesi :

1. «Evlerde ve benzeri yerlerde ge-

nel maksatlar için kullanılan fiş ve prizler için tavsiye»;

2. «Sınai amaçlarla kullanılan fiş, priz ve bağlantılar» adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

9 — 34 numaralı «Lâmbalar ve Bunlarla İlgili Teğhizat» Teknik Komitesi :

1. IEC/P 64'nin dördüncü baskısına ek maddeler ile,

2. «Sodyum lâmbaları için tavsiyeler»;

3. «Cıva buharlı lâmbalar için tavsiyeler»;

4. «Floresan tüp ve starterler için tavsiyeler»;

5. «Floresan tüp ve starter duyuları için tavsiyeler»;

6. «Balast ısınması için sınırlama» ve;

7. IEC/P 162'nin ikinci baskısı ile ilgili tasarıların altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

10 — 35 numaralı «Kuru Pil ve Bataryalar» Teknik Komitesi :

1. «Elektrikli saat bataryalarının boşalma deneyleri»;

2. «Elektrikli saat bataryalarının kaçak deneyleri»;

3. «Elektrikli kol saatlerinde kullanılan bataryaların listesi, boşalma deneyi, kabul deneyleri, kaçak deneyleri»;

4. «Elektrik vantilatörlerinde kullanılan bataryalar için boşalma deneyleri» ve

5. «Bataryaların iç dirençlerinin ölçülmesi için alternatif akım metodları adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

11 — 39 numaralı «Elektronik Tüpler ve Valfler» Teknik Komitesi :

1. «Foto - iletken sellerin ölçülme metodları»;

2. «Katot ışınlu tüpün yayınladığı ışık renginin ölçülmesi metodları»;

3. «Kamera tüpleri için ölçülme metodları»;

4. «Fotomultiplikâtör tüpler için ölçülme metodları»;

5. «Katot ışınlu yük biriktirici tüplerin ölçülme metodları»;

6. «Pülz terimleri»;

7. «O tipi geriye - dalga osilâtörle» (Devamı 28 inci sayfada)

ISO/IEC Koordinasyon Komitesi Toplandı

(Özel Muhabirimiz J. Haskal bildiriyor)

Bu Komitenin dördüncü toplantısı ISO Başkanı Bay Faruk A. Sünter'in reisliğinde, samimi ve işbirliği havası içinde, İngiliz Standardlar Enstitüsü'nün Konferans Merkezinde 12 Eylül 1968'de yapılmış ve aşağıda adları yazılı zevat bu toplantıya katılmıştır.

ISO'dan katılanlar :

Bay Faruk A. Sünter (Başkan),
Mr. V. V. Boitsov (SSCB),
Mr. R. Frontard (Fransa),
Dr. A. N. Ghosh (Hindistan),
Mr. D. L. Peyton (A.B.D.),
Mr. F. F. van Rhijn (Hollanda),
Mr. J. Wodzicki (Polonya),
Prof. H. Gürmen (ISO Başkanının Müşaviri),

IEC'den katılanlar :

Mr. P. Ailleret (Başkan),
Prof. R. Rodulet,
Mr. J. O. Knowles (Muhasep Üye),
M. W. A. Mc. Adams (A.B.D.),
Mr. S. E. Goodall (İngiliz Elektro-
teknik Komitesi Başkanı),
Dr. V. Popkoo (SSCB),
Mr. G. Rydbeck (İsveç),

Prof. W. H. Schönfeld (Almanya),
Mr. L. Ruppert (Genel Sekreter),
Mr. A. L. Mary (İdari Sekreter).

Toplantı sabah saat dokuzda başlamış ve Türkiye Büyük Elçiliğinde verilen öğle yemeğini müteakip akşam üstü saat beşe kadar devam etmiştir.

Toplantı gündeminin ilk maddesindeki önemli konu, ISO/IEC Teknik Komitelerinin benzer konularda aldıkları kararların düzenlenmesi ve tedahüllerin ortadan kaldırılması keyfiyeti idi. ISO/IEC Genel Sekreterlerinin birlikte hazırladıkları rapor tartışmalara esas oldu. Bu raporda şimdiye kadar 18 paralel komitenin, durumunu, müşterek toplantılarla düzenlediği memnurlukla görüldü. Geriye kalan bir o kadar komitedeki tedahüllerin de aynı yoldan halolunacağı kanısına varıldı ve bu bakımdan her iki Genel Sekreter bu komiteleri daha sür'atli olarak toplamağa davet edildiler. Karma toplantı bu tartışmalar sonunda ayrıca yapıcı bir karara daha vardı. O da biribiri ile sınırlı olan teknik komiteler kurulurken her iki taraf ilgililerinin bir araya gelmesi ve çalışma kapsamlarını daha işin başlangıcında tedahüle yer vermeyecek tarzda belirtmeleri oldu.

ISO/IEC Koordinasyon Komitesinin toplantısında gelişen ülkelere yardım konusu da büyük bir ilgi çekmiş, ISO'nun UNESCO nezdindeki irtibat görevlisi Mr. Frontard, Avrupa'da Birleşmiş Milletler kuruluşları ile olan işbirliğinin eriştiği durumu belirtmiş, Dr. Ghosh da bu problemlerin Uzak Doğuda Birleşmiş Milletlerin bölgesel ekonomik komisyonları tarafından nasıl halledildiğini anlatmıştır.

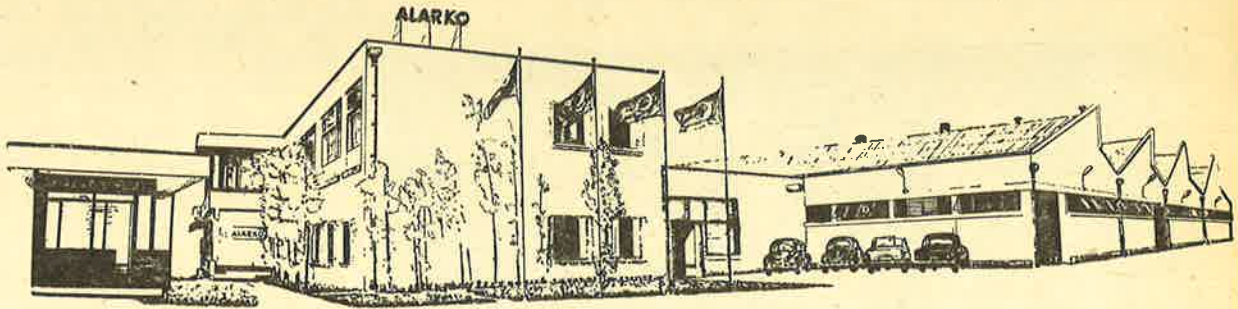
ISCA'nın adı, kapsamı ve program tasarısı her iki teşekkülün konseylerince onaylandığı cihetle, artmakta olan tüketici problemlerini ele almak amacı ile bu yeni komite tarafından teklif edilen yollarda ilerlemek üzere artık çalışmalara başlanılabileceği anlaşıldığından bu konuda yeni bir karar alınmasına lüzum görülmemiş, keyfiyetin desteklenmesi ile yetinilmiştir.

Gündemde bulunan diğer iki tarafı ilgilendiren tali konular üzerinde de görüşmeler yapıldıktan sonra hiçbir art düşünceye kapılmaksızın el ele iki kuruluşun dostça çalışması üzerinde yapılan ve tam bir anlayış havası içinde devam eden konuşmaların yarattığı samimi bir ortamda toplantı sona ermiştir.

SANAYİ VE TİCARET A. Ş.

ISITMA . KLİMA . SOĞUTMA CİHAZLARI FABRİKASI

Yurt kalkınmasında 43 yüksek mühendis,
550 mütehassıs teknisyen ve işçi,
60 memur ve personel ile hizmettedir.

Sanayi ve Ticaret A. Ş.

Tikveşli yolu Topçular - Ramı - İstanbul

Tel : 21 30 76 - 21 26 70 - 21 71 40

ISO Konseyi ve İcra Komitesi Toplantıları Londra'da Yapıldı

(J. Haskal bildiriyor)

IEC'nin 33. Genel Toplantısı dolayısıyla ISO Konsey ve İcra Komitesi üyelerinin Londra'da bulunmalarından faydalanarak, İcra Komitesi için bir toplantı düzenlenmiş ve bu arada geçen Haziran ayında Cenevre'de toplanan Konsey'in de Londra'da 11 Eylül gününe ertelenen oturumu çalışmaları tamamlanmıştır.

Vaktin darlığı sebebiyle, İcra Komitesi, yalnız yeni Genel Sekreterin tayini ve 1969 bütçesi üzerinde Konsey'e sunulacak kararlar konularını ele alabilmiş ve bu sonuçla Konsey'in ertelenen oturumu açılmıştır.

İcra Komitesi toplantısına bütün Komite üyelerinin gelmiş olmasına karşılık, Konsey'de Peru ve Birleşik Arap Cumhuriyeti delegeleri hazır bulunamamışlardır. 14 ülke yerine 12 ülke temsilcileriyle, ISO Başkanı Faruk A. Sünter'in başkanlığında açılan oturumda, önce usul konusunda görüşmeler yapılmış, Konsey'in gündemini bitiremediği göz önünde bulundurularak ve bu toplantının, Haziran ayında Cenevre'de yapılanın devamı olduğu, üyelerin isteği ile o zaman karara bağlanan hususların tekrar görüşülmesinin ve varılacak sonuçların Haziran'da alınan kararların değiştirilmesi anlamında kabul edilebileceği görüşüne varılarak İcra Komitesinin gündemi bu anlayışla Konsey'ce benimsenmiş ve görüşmeler bu usul hakkındaki karar gereğince yürütülmüştür.

İlk olarak, eski Genel Sekreter Mr. C. H. Sharpston'un işinden ayrılması dolayısıyla boşalan Genel Sekreterliğe bir yenisinin tayini konusu görüşülmüştür. ISO Başkanının, 56 ülkeye, aday gösterilmesi için yaptığı ankete dayanarak hazırlanmış olduğu ve bir gün önce Konsey üyelerine dağıtılmış bulunan memorandum, temel olarak ele alınmış, üyelerin büyük bir

çoğunluğunun İsveç Standardları Enstitüsü Direktörü Mr. Olle Sturén'i aday gösterdikleri göz önünde tutularak, Konsey oy birliği ile münakaahleyi ISO'nun yeni Genel Sekreterliğine seçmiştir. Bu tayinin gerektirdiği formalitelerin İcra Komitesi'nce yerine getirilmesi karara bağlanmıştır.

Sabah oturumunda İcra Komitesi, aynı sonuca varmış ve gereğinin icrasına Başkan, Başkan Vekili ve Muhasip Üye'den kurulu bir komiteyi yetkili kılınmış olduğu Başkanlıkça Konsey'in bilgisine sunulduktan sonra, başarı dilekleriyle gündemin bu maddesi tamamlanmıştır.

İkinci olarak Konsey, STACO Komitesinin raporunu ele almıştır. Bu raporda belirtilen hususlar aynen ve oybirliği ile karara bağlanmıştır. (STACO'nun Londra'da yapmış olduğu ve bu raporla sonuçlanan toplantısını diğer sütunlarımızda bulacaksınız).

Konsey'in görüştüğü üçüncü konu, 1969 bütçesinin son şekli üzerinde Muhasip üye M. Hentsch'in vermiş olduğu geniş bilgi idi. 1967 yılında Konsey'in Moskova toplantısında aidat puvarlarını yükseltme kararının uygulandığı bu bütçede, Haziran'dan bu yana bazı değişikliklerin yapıldığı görülmüş ve Latin Amerika ülkelerinin aidat ölçülerinde Haziran ayındaki karara göre meydana gelen azalmalar rakamlarla tasvip olunmuş ve bu arada Küba'nın da yapmış olduğu itiraz göz önünde tutularak bu ülkenin durumu da Latin Amerika listesi ile ayarlanmıştır.

IEC ve ISO Koordinasyon Komitesi toplantısında ISO bakımından her noktada ileri sürülecek görüşler, toplantı gündemine göre birer birer ele alınıp raporları tesbit edildikten sonra ISO Konseyinin Haziran ayı toplantısının bu son oturumu da böylece tamamlanmıştır.

STACO EYLÜL'DE LONDRA'DA TOPLANDI

ISO'nun STACO Komitesi (Standardizasyonun Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi) Mr. T. R. B. Sanders, IEC ve ISO toplantıları dolayısıyla Londra'ya gelmiş bulunan STACO üyelerini 9 Eylül günü İngiliz Standardları Enstitüsü'nün Konferans Merkezinde toplantıya davet etmiştir. Bu toplantıya ISO Başkanı Faruk A. Sünter de katılmıştır.

(Devamı 28 nci sayfada)

Londra Büyükelçimiz Halûk Bayülken, ISO Başkanı Faruk A. Sünter şerefine bir öğle yemeği düzenledi

Londra Büyükelçimiz H. Bayülken ve Başkan F. A. Sünter bir arada

ISO ve IEC toplantılarının yapılması dolayısıyla ve ISO Başkanı Faruk A. Sünter şerefine Londra Büyükelçimiz sayın Halûk Bayülken, 12 Eylül Perşembe günü 69, Portland Place'deki Büyükelçilik binasında bir öğle yemeği düzenlemiştir.

70'ten fazla davetli ile birlikte yemekte, IEC Başkanı M. Ailleret, IEC ve ISO Konsey üyeleri, IEC/ISO Koordinasyon Komiteleri üyeleri, İngiliz Standardlar Enstitüsü Başkanı G. H. Beeby, İngiliz Millî Elektroteknik Komitesi Başkanı Mr. Goodal, BSI Direktörü Mr. Biney ile her iki mahalli teşkilâtın ileri gelenleri ve İngiliz Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı ile ileri gelenleri, IEC toplantılarına katılan Türk heyeti ve Büyükelçilik mensupları hazır bulunmuşlardır.

Çok samimi bir hava içinde geçen yemekte Büyükelçi, IEC Başkanı M. Ailleret ilgi çekici birer konuşma yapmışlar ve ISO Başkanı Faruk A. Sünter, yaptığı kısa bir konuşma ile Büyükelçimize teşekkürlerini bildirmiştir.

ISO Başkanı Sünter, B.S.I. Başkanı M. R. Beeby ve SSCB Standardlar Komitesi Başkanı Dr. Boitsov

CENEVRE'DE

ISO Başkanı Cenevre'de basın toplantısı düzenledi

(Cenevre — Özel Muhabirimizden)

Yeni Genel Sekreter Mr. O. Sturen'i basın mensuplarına tanıtmak üzere ISO Başkanı Faruk A. Sünter, 24 Eylül günü Cenevre'de «Centre International» de bir basın toplantısı düzenlemiştir.

Cenevre basınının, ajanslarının ve B. M. Basın Servisi temsilcilerinin hazır bulunduğu bu toplantıda Başkan Sünter, yeni ISO Genel Sekreteri Mr. O. Sturen'i tanıtmış, kendisinin dünya standardizasyon ailesi ile çeyrek yüzyıldan fazla olan verimli ilişkilerini anmış ve sözü ISO'nun tanıtılmasına getirerek, bu teşekkülün kuruluşu, amaçları ve çalışmaları hakkında bilgi vermiştir.

ISO'nun şimdiye kadar 800'den fazla rekomandasyon hazırladığını ve 900 kadar tasarının da halen üzerinde çalışmakta olduğunu belirten Sünter, standardizasyonun dünyadaki son gelişmeleri üzerinde durmuş ve bu konuda şunları söylemiştir :

«— Milletlerarası standardizasyon, sanayi ve tarım sektörlerinin en önemli temellerinden biridir. Bu önem hükümetler tarafından özellikle son yıllarda anlaşılmıştır. 10-15 yıldan beri hükümetlerarası standardizasyon teşekkülleri kurularak, başka yollardan da standartlar yapılması imkânları hazırlanmıştır. Evrensel özelliği ile ISO, bu konuda hükümetlerarası olmayan teşekküllerin en eskisi ve en önemlisidir. Halen de her ürün veya hizmet için tek bir dünya standardı hazırlamak amacını gütmektedir. Fakat hükümetlerarası teşekküllerin de milletlerarası ortak standartlar hazırlamaları ile bu amaca erişmek imkânı kaybolmuştur. ISO, bütün bu teşekküllerle yakın işbirliği kurmak ve bu tek standard azmini gerçekleştirmek azminde ve kararındadır.

ISO'nun bu haliyle ömrü 35 yılı geçmiştir. Buna karşılık kendisini meydana getiren üyelerinden bazıları çok daha eskidirler. 67. yılını dolduran İngiliz Standardlar Enstitüsü (BSI) bir tarafa bırakılacak olursa, Alman ve Hollanda milli enstitüleri geçen yıl 50. yıldönümlerini kutlamışlardır. Bu hafta da İsviçre Enstitüsü 50. yılını idrâk etmiştir. Amerika Enstitüsü de yine bu yılın sonunda 50. yılını kutlamaya hazırlanmaktadır.»

Konuşmasını bu şekilde tamamlayan Başkan Sünter, daha sonra sözü Genel Sekreter'e bırakmıştır.

Genel Sekreter O. Sturen, ISO'nun çok küçük (70 kişilik) bir merkezli kadrosu olmasına karşılık, bütün üye ülkelerde kurulmuş bulunan teknik Komiteler aracılığı ile standartları hazırlamakta olduğunu; bugün yaklaşık olarak 700'ün üzerinde teknik komite, alt komite ve çalışma grubunun iş başında bulunduğunu; bunların yılda, herbiri ortalama 2-3 gün süren 300 toplantı düzenlediklerini ve buna göre yılın her gününde dünyanın herhangi bir yerinde en az bir ISO toplantısı yapılmakta olduğunu ve bu 700 grupta 10.000'den fazla delegenin görev aldığı düşünülecek olursa, ISO'nun önemi hakkında kolayca bir kanaat edilebileceğini belirtmiştir.

Bundan sonra Mr. Sturen, standardizasyonun dünya ticaretindeki önemi üzerinde durmuş, ISO'nun meydana getirdiği ortak standartlar yardımıyla bugün dünya ticaretinde birçok mamüllerin, ülkelerin iç mevzuatına uygun olarak serbestçe rekabet edebildiklerine değinmiş ve bu güzel sonuçların ortak standartlar sayesinde yaratılan «interchangeability» imkânından ileri geldiğini sözlerine eklemiştir.

Olle Sturen konuşmasını, Cenevre'deki ISO Genel Sekreterliğinin, dünyadaki bütün bu çalışmaları koordine et-

Yeni ISO Genel Sekreteri O. Sturen görevine başladı

ISO Başkanı Sünter, M. Sturen'i Teşkilât mensuplarına ve basma tanıttı

ISO Başkanı Sünter, yeni Genel Sekreter Sturen ve Muhasip Üye J. - C. Hentsch birlikte görülmüyorlar

Londra'da varılan ISO kararlarını uygulamakla görevlendirilen ISO Başkanı Sünter, 23 Eylül Pazartesi günü sabat saat 8.30'da Cenevre'de, yeni Genel Sekreter Olle Sturen ve Muhasip Üye J. - C. Hentsch ile buluşmuş ve hizmet akdinin esaslarını kararlaştırmışlardır. Bu hey'ete saat 10.00'da ISO Başkan Vekili H. A. R. Binney de Londra'dan gelerek katılmış; böylelikle anlaşma tamamlanarak Mr. Sturen'in 27 Eylül Cuma günü İsveç'ten dönerek işe başlaması uygun görülmüştür.

23 Eylül günü öğleden sonra ISO Yöneticileri ile Genel Sekreter arasında idari ve teknik konular üzerinde görüşmeler yapılmış ve ertesi Salı günü için Başkan Sünter'in düzenlediği basın toplantısı hakkında hazırlıklar yapılmıştır.

24 Eylül Salı günü saat 9.00'da, ISO mensupları tam kadro olarak toplanmış ve Başkan Sünter, Başkan Vekili Mr. Binney ile birlikte yeni Genel Sekreteri mesai arkadaşlarına kısa bir konuşma ile tanıtmıştır. Bu konuşmasında Sünter, her birinin yakından tanıdığına emin bulunduğu Mr. Sturen'in bu göreve getirilmesi ile iç bünyede tam bir ahenk sağlanacağına ve hızlı bir çalışma ile verimin artırılarak ISO'nun milletlerarası kuruluşlar arasında layık olduğu yere kavuşacağına inancını belirtmiş ve bütün kadroyu samimi işbirliği ile Genel Sekreteri desteklemeye davet etmiştir.

Mr. Binney'in, dünyada standardizasyonun kazandığı önem karşısında ISO'ya düşen görevler hakkındaki konuşması ile bu kısa tören sona ermiş ve Genel Sekreter yardımcısı Mr. Maréchal, bütün memurları birer birer Mr. Sturen'e takdim etmiştir.

mek, takip ve hızlandırmakla görevli bulunduğunu bildirek tamamlamıştır.

ISO Başkan Vekili Mr. H. A. R. Binney'in, yeni teknolojilerin standardizasyon dünyasında oynadığı role değinen ilginç konuşması ile ISO yetkililerinin beyanları son bulmuş ve basın mensuplarının sorularına geçilmiştir.

B. M. Basın Temsilcisinin, «Hükümetlerarası teşekküllerle ISO arasında tek standarda varamamak konusunda (Devamı 28 inci sayfada)

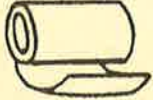
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI
T.A.Ş.
MAMULLERİ

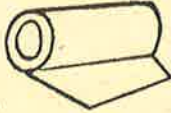
LEVHA

SLAB

SICAK HADDELENMİŞ RULO, SAC VE BORU BANDI

SOĞUK HADDELENMİŞ RULO, SAC VE TENEKE

PIK DEMİRİ, KOK, HAM KATRAM, MOTOR BENZOLÜ, KSILOL,
TOLUOL, SOLVENT NAFTA, HAM NAFTALİN

SİPARİŞLER İÇİN

ANKARA 17 7156
İZMİR 25377

İSTANBUL 499826
ADANA 7472

Standard — 132

YTONG'un EN ÖNEMLİ İKİ ÖZELLİĞİ

* YÜKSEK ISI TECRİT KABİLİYETİ

105° de kuru malzemede
Harçlı örgü duvarlarda
Tutkallı örgü duvarlarda
Duvar elemanlarında
Çatı ve döşeme plâklarında
Asmolen bloklarda
İzolasyon plâklarında

G15 G25 G50

Isı geçirgenlik katsayısı
(Kcal/mhc)

0.08	0.10	0.13
—	0.16	0.20
—	0.13	0.17
—	—	0.18
—	—	0.17
0.13	0.16	—
0.12	0.14	—

* HAFİFLİK

105° de kuru malzemede

Hesap Ağırlıkları :

Blok duvarlarda
Teçhizatlı elemanlarda
Asmolen bloklarda
İzolasyon plâklarında

Birim ağırlıkları (t/m³)

0.40	0.50	0.65
—	0.65	0.80
—	—	0.84
0.50	0.65	—
0.50	0.65	—

TÜRK YTONG SANAYİ A.Ş. FİNDIKLI ATLANTİK HAN - İSTANBUL TELEFON: 494920 TELGRAF: TÜRKYTONG

Standard — 133

Standardizasyon Dünyasında Yeni Tayinler

Eylül ayı içinde dünyanın en önemli iki milletlerarası standardizasyon kuruluşu olan Milletlerarası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) ve Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) nun Genel Sekreterliklerinde değişiklikler olmuştur. ISO Genel Sekreteri Mr. C. H. Sharpston'un işinden ayrılması ile boşalan yere ISO Konseyi, Londra toplantısında İsveç Standardları Enstitüsü Direktörü Olle Sturen'i oybirliği ile tayin etmiştir. O. Sturen, 27 Eylül günü yeni görevine başlamıştır.

Emeklilik yaşına varan IEC Genel Sekreteri Mr. L. Ruppert'in yerine de yine Londra toplantıları sırasında IEC Konseyi, bu Teşkilâtta 1960 yılından beri Genel Sekreter Yardımcılığı yapmakta olan Mr. C. J. Stanford'u tayin etmiştir. Mr. Stanford, görevine 1 Şubat 1969'da başlayacaktır. IEC'yi iktidarla yönetmiş bulunan Mr. Ruppert, birçok yıl kadar Teşkilâtta müşavir olarak görevine devam edecek ve yeni Genel Sekretere tecrübesi ile ışık tutacaktır.

Diğer taraftan, Fransa'nın AFNOR ve Güney Afrika Birliği'nin SABS kısa adları ile bilinen ve TSE'nin karşılığı olan standardizasyon kuruluşları Genel Direktörleri de değişmiş; AFNOR'a M. V. Clermont'un yerine M. H. Frontard; SABS'da da Mr. Bedford'un yerine Mr. Teichmann G. Direktör olmuşlardır.

Komşu sütunlarda, bu dört standartçının biyografilerini sunuyoruz.

STANDARD, bu önemli tayinlerde yer alan zevata başarılar diler.

ISO'nun yeni Genel Sekreteri
Olle Sturen

49 yaşında olan Olle Sturen Stokholm Kraliyet Teknolojisi Enstitüsünden 1945 yılında Yüksek İnşaat Mühendisi olarak mezun olmuş, 1944-1947 yıllarında Stokholm şehri İmar Müdürlüğünde çalışmış, 1947 de İsveç Standardları Enstitüsüne İnşaat Bölümü Teknik elemanı olarak intisap etmiş, 1949 yılında adı geçen Enstitünün Müdür Vekiliğine getirilmiş olup 1957 yılındanberi de aynı Enstitünün Müdürlüğünü yapmaktadır.

1953-1956 yıllarında Türkiye'de sınıai standardizasyon konusunda Birleşmiş Milletler uzmanı olarak hizmet eden ve Türk Standardları Enstitüsünün kurulmasında emeği geçen bay Sturen 1954 yılında Ankara'da Birleşmiş Milletler bürosunda mes'ul müdür olarak vazife görmüştür.

1957-1959 yıllarında bay Sturen İsveç'i ISO Konyesinde temsil etmiş, 1965-1966 yıllarında NEDCO başkanlığında bulunmuş, 1959 - 1968 yıllarında FINCO'ya ve 1966-1968 yıllarında da ORCO'ya üye olmuştur. Adı geçen zat CEN'in kurucularından biridir ve 1966 - 1968 yıllarında da bu teşekküle başkanlık etmiştir.

Evli olan ve biri 23 diğeri 19 yaşında iki oğlu bulunan bay Sturen İsveç Tenis Birliği Yönetim Kurulu Başkanı ve bu Birliği 1960 dan beri fahri üyesidir. Bay Sturen 1962 de (Stokholm'un bir banliyösü olan) Daweryd Belediye Encümenine üye seçilmiştir; 1966 yılındanberi de bu Encümenin başkanlığını yapmaktadır.

M. R. Frontard

1912 yılında doğan M. Raymond Frontard 1932 yılında Paris'te «Ecole Polytechnique» e girmiş ve aynı okuldan Mühendislik ünvanını almış, iki yıl süre ile hukuk okuduktan sonra Fransız ordusuna subay olmuş ve otomatiğin seyir hedeflere yapılan atış problemlerine uygulanması konusunda ihtisas yapmıştır.

1942 yılında AFNOR'a mühendis sıfatı ile giren M. Frontard, devamlı surette aynı müessesede çeşitli faaliyetlerde bulunmuştur. Bunların en göze çarpanı ulusal Fransız markası olan NF'in ihdasıdır. 1949 da idari Müdürlüğü olarak ISO'nun ilk genel toplantısında Fransız Organizasyon Komitesinin Genel Sekreterliğini üzerine almış ve bu tarihten beri birçok uluslararası standardizasyon çalışmalarına delegasyon başkanı ve ya üyesi, komite sekreteri, toplantı başkanı, v.s. sıfatı ile katılmıştır. Çalışmaları meyvesinde özellikle ISO'nun standartlara uygunluk markalarına, dokümantasyona, enformasyona, tüketici sorunlarına ve gelişime dair çalışmalara olan katkısı önemlidir. 1964 yılında bay Frontard AFNOR'un Genel Müdür Yardımcılığına tayin edilmiş, keza aynı yılda kendisine ISO tarafından UNESCO ile olan irtibatı tedvir vazifesi verilmiştir. M. Frontard müteaddit defalar, ISO'yu Uluslararası Ticaret Odası ve çeşitli uluslararası kongrelerde temsil etmiş. 1968 başında ISO Konseyince kendisine DECVO başkanlığı tevdi edilmiş ve 1 Eylül 1968 tarihinde de AFNOR'a Genel Müdür olmuştur.

M. Frontard Légion d'Honneur ve Ordre du Mérite nişanları ve çalışma madalyası ile taltif edilmiştir.

M. R. Frontard

R. F. J. Teichmann

R. F. J. Teichmann

Güney Afrika Standardlar Bürosunun yeni Genel Müdürü Mr. R. F. J. Teichmann çalışma hayatının büyük bir kısmını standardizasyonun Güney Afrika'da geliştirilmesine hasretmiştir. Pretorya Üniversitesinden M. Sc diplomasını alan ve 1947 yılında Güney Afrika Standardlar Bürosunun Kimya Bölümüne teknik müdür olarak intisap eden Mr. R. F. J. Teichmann, bunu izleyen 21 yıl boyunca özel olarak ilgilendiği tekstil, deri ve ayakkabı dahil, bu bölümün kapsamına giren kimya dallarının hemen hemen hepsinde çalışmıştır. Kendisi 1963 yılında Güney Afrika Standardlar Bürosunun Genel Müdür Yardımcılığına ve 1966 da da Genel Müdür Vekilliğine getirilmiştir.

IEC'nin yeni Genel Sekreteri

Mr. C.J. Stanford

1 Şubat 1969 tarihinden itibaren işe başlamak üzere Mr. Clifford J. Stanford Uluslararası Elektroteknik Komisyonunun (IEC) Genel Sekreterliğine getirilmiştir. IEC'nun Merkez Bürosuna 1952 yılında intisap eden ve 1960 yılında IEC Konseyince Genel Sekreter yardımcılığına atanan Mr. Stanford İngiltere'de doğmuştur. 1944 Haziranında Elektrik Mühendisi diplomasını aldıktan sonra Mr. Stanford İngiliz ordusunun telekomünikasyon araştırma merkezinde çalışmış, 1946 yılında İngiltere Posta İdaresinin başmühendislik bürosuna intisap ederek burada Radyo Şebekeleri ve Diffüzyon Grubuna üye olmuş ve radyodiffüzyon ile radyotelefon ve televizyon röle linklerinin programlanmasında çalışmıştır.

Bu grupla çalışırken Mr. Stanford, Cenevre'de Uluslararası Telekomünikasyon Birliğinin Geçici Frekans Encümeninde Birleşik Krallık Delegasyonunun bir üyesi olması sıfatıyla, ilk defa olarak uluslararası çevrelerle münasebet kurmuştur.

Mr. Stanford Fransızca, Almanca, Rusca ve İspanyolca konuşmaktadır. Kendisi son yıllarda Cenevre Üniversitesinde, iktisat okumuş ve özellikle uluslararası ticaretin problemleri üzerinde durmuştur.

M Ü N İ H ' T E

Milletlerarası taze meyva ve sebze
ticaretinde standardizasyon

“NORCOFEL, KONGRESİ 25 EYLÜLDE TOPLANDI

(Münih — Özel Muhabirimizden)

Yaş meyva ve sebzelerin milletlerarası ticaretini geliştirmek amacıyla daha çok standardizasyon konusu etrafında Dünyanın bu işten anlayan uzmanlarını bir araya toplayan «NORCOFEL» Kongreleri, okuyucularımızın bildiği bir harekettir. Dergimiz, bunları her defasında geniş olarak vermiş bulunuyor.

Bilindiği gibi ilk NORCOFEL toplantısı, 1956 yılında Verona'da; ikincisi 1962 de Dijon'da; üçüncüsü 1963 te Verona'da; dördüncüsü 1963te tekrar Dijon'da yapıldıktan sonra, başka şehirlere geçilmiş; böylece beşincisi 1967 de Colmar (Alsas) da ve altıncısı da 25-27 Eylül 1968 günlerinde Münih'te düzenlenmiştir.

Dijon ve Verona'da olduğu gibi toplantılar, Münih'te de Milletlerarası Gıda Fuarı ile aynı günlere rastlatılmış ve organizasyonu Fuar idaresine bırakılmıştır.

OECD'nin, Federal Cumhuriyet Hükümeti ve mahalli idarelerle birlikte himayesinde yapılan Kongreye Dünyanın her tarafından, 28 ülkeyi temsilen 400 den fazla delege katılmış bulunuyordu.

Kongreyi düzenleme görevi, Münih Fuar ve Sergi İdaresine verilmişti. Bu idare, çeşitli milletlerarası kongrelerin düzenlenmesinde görev alan uzmanlardan yararlanmış ve başta Dr. J. Hietzig olmak üzere idari yönetim H. J. Hock tarafından yürütülmüştür. 400 delegenin yerleştirilmesi, geceleri çeşitli sosyal faaliyetlerin düzenlenmesi, 4 dil üzerinden (İngilizce, Fransızca, Almanca ve İtalyanca) simultane tercümenin aksaksız sağlanmış bulunması bakımlarından Tertip Komitesi, Kongreye katılanlar üzerinde çok olumlu izlenimler yaratmıştır.

★

Bu yıl çalışmalarında «Yaş meyva ve sebzeler ile bunların yarı ve tam işlenmiş olanlarının ticaretinde verimin artırılması» nı ana tema olarak ele almış bulunan NORCOFEL'de, konu A - Taze olanlar; B — Yarı işlenmiş ve işlenmiş olanlar olmak üzere iki bölümde ve ayrı günlerde görüşüldü.

Münih Belediye Başkanı Albert Ba-

yerle tarafından açılış konuşması yapılan Kongrenin açılış töreninde Bonn Hükümeti adına Almanya'nın OECD nezdindeki eski Büyükelçisi Dr. Alois Hundhammer ile Bavyera Eyaleti Ziraat ve Orman Bakanı Dr. Rudolf Vogel de birer konuşma yapmışlar ve bu arada sözü, Kongre hakkında geniş bir takdim yapan OECD ileri gelenlerinden Mr. Marc L. Normand'a bırakmışlardır. M. Normand'dan sonra yine OECD'den Dr. E. F. Tacke, «Meyva ve sebze üretiminin ve piyasalarının geleceği» konusunu işleyen bir konuşma yapmıştır.

İlk gün öğleye kadar süren açılış töreninden sonra saat 14.30 da asıl programa geçilmiş ve Alman Gıda Maddeleri Perakendecileri Birliği Başkan Vekili Josef Goldschalt'ın başkanlığında açılan oturumda OECD Standard Uygulama Rejimi Başkanı Werner Schmid, «Dağıtımın çeşitli safhalarında standardizasyonun etkileri» konusunda bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmadan sonra, Avrupa Ekonomik Komisyonunda temsilci olan Toptancılar Birliği İkinci Başkanı Jean Breteau, İtalya Üreticiler Birliği Başkanı Dr. Gaultiero Ludernani, Almanya Tüketiciler Birliği Başkanı Bayan Dr. Duise Haselmayr

ile İsviçre Tüketiciler Birliği Başkanı Bayan Dr. Emilie Lieberherr söz alarak tüccar, üretici ve tüketici yönlerinden görüşlerini ortaya koymuşlar ve oturum kapandıktan sonra hep beraber Fuara gidilerek ambalaj standları gezilmiştir.

İkinci Gün :

26 Eylül Perşembe günü NORCOFEL Kongresi, saat: 9.30 da ISO ve TSE Başkanı Faruk A. Sinter'in Başkanlığında toplandı.

Toplantıdaki ilk konu, «Containerler ve paletizasyonla ilgili olarak ambalaj standartlarının bugünkü durumu ve problemleri» idi. Paris Genel Ambalaj Laboratuvarından P. Herard ve Wageningen Sprenger Instituut'un Direktörü Mühendis T. Van Hiele'nin ayrı ayrı sundukları iki tebliğ ile konu açıldı. M. Herard konuşmasında, ambalajların standardizasyonu hakkında yıllardan beri yapılan çalışmaları anlatmış ve yaş meyva ve sebzelerde 700 den fazla ambalaj tipinin, halen 80X100 ve 100X120 cm. lik paletlere uygun olarak 4 tipe indirilmiş bulunduğunu belirten çok tafsillatlı bir konuşma yaptı. Müh. Van Hiele ise, ambalajların çeşitli meyva ve sebzelerde polivalan olarak kul-

NORCOFEL Kongresinde Başkanlık Divanı

lanılmaları konusundaki çabaları anlatmış, küçük meyva ve sebzelerde kolaylıkla erişilen bu imkânın karnabahar, salatalık, yuvarlak olmayan portakal gibi çeşitlerde sandık yüksekliğini artırmak suretiyle sağlanmaya çalışıldığını belirterek, tüketiciye kadar giden küçük ambalajların gittikçe rağbet gördüğünü ve geliştiğini sözlerine eklemiştir.

Migros Şirketinin Satınalma Yetkilisi M. H. Tobler, tartışmalar sırasında ilk sözü olarak konuşmaları eleştirmiş ve özellikle küçük ambalajlar üzerinde durmuştur. Dünyada gelişen «Supermarket» şeklindeki büyük gıda pazarlarında artık her müşteriye özel hizmet yapılmadığını ve hazır ambalaj zaruretinin kabulü gerektiğini; küçük ambalaj sisteminin geliştirilmesi çarelerinin aranması gerektiğini belirtmiştir. Onu, L. O. Jeffs Ltd. Haskayne/Lancs. Direktörü Peter G. Seary'nin konuşması izlemiş, konuşmacı küçük ambalajların fiyatı artırdığını söylemiş fakat zararlı olan bu gelişme karşısında tedbirler alınırken bu konuya da yer verilmesini istemiştir. Diğer bazı delegelerin de fikirlerini ifade etmelerinden sonra tartışmalara son verilmiştir.

Saat: 11,30 da yine Faruk A. Sünter'in başkanlığında toplanıldığı zaman Münih Gıda Maddeleri Teknolojisi ve Ambalaj Enstitüsü Direktörü Prof. Rudolf Heiss, «Küçük ambalajlar ve bunların maddeleri korumada oynadıkları rol» hakkında bilimsel bir konuşma yaptı. Bu konuşmadan sonra H. J. Heinz Co.'dan Amerikalı Mr. Oscar Roesemeier söz alarak, konunun Amerika'daki durumunu ve gelişmelerini anlattı ve Prof. Reiss'in görüşünü destekledi. Daha sonra konuşan Almanya'lı Udo Drexel ise preambalajın üretiminde yapılması tezini savunuyordu. Bu fikir, M. Tobler'in «meyvalar, üretim merkezlerinde toplanıcı yerine dökme olarak getirilmeli ve küçük ambalaj orada yapılmalıdır» şeklindeki görüşüne karşı idi. Bu konuda çok kişi söz alarak fikirlerden birine taraftar olduklarını belirttiler. Sonucu Başkan şöyle özetledi:

«— Ambalajın ucuz olması için, bunların büyük yatırımlar gerektiren makinelerle yapılması şarttır. Fakat ucuzluğun muhafazası, ancak bu makinelerin aralıksız bütün yıl çalışmaları ile sağlanabilir. Halbuki yaş meyva ve sebzeler, mevsimlik olduklarından üretim bölgeleri bu makinelerden yeter ölçüde faydalanamazlar. Meselâ portakal, üretim bölgelerinde 4 er aylık mevsimlere tabidir. Buna karşılık bugün Avrupa tüketim pazarları çeşitli bölge malları ile 12 ay portakala sahip olmaktadır. O halde bu durumda makinalı ambalajlama, dökme olarak tüketim pazarlarına gelen malların orada ambalajlanmasını ekonomik kılar. Buna karşılık çabuk bozulan ve kapta kaba aktarılması bünyesine zarar veren pahalı meyvalar için küçük ambalajların üretim merkezlerinde yapılmasının zarurî olduğu da ortaya çıkmıştır. Bununla beraber, file ve benzeri maddelerle kü-

NORCOFEL Kongresinden bir görünüş

çük ambalajları yapılan çeşitler için amacın, üretim pazarına yönelmesi de çok oy toplayan bir görüş olmuştur.»

Aynı gün öğleden sonra Paris Fridge İşletmeler Avrupa Birliği Genel Sekreteri J. - B. Verlot'un başkanlığında açılan oturumda, «Soğuk hava zinciri ve taze ürünlerin korunmasında yeni teknikler» konusu üzerinde görüşmelere geçildi.

Madrid Soğuk Hava Deneme Merkezi Müdürü Manuel Estade, «Pazarların gelişmesinde soğuk hava istasyonlarının yeri» ni anlatan bir konuşma yaptı ve bunu, M. Verlot'un «Taşıt problemleri ve gelişmeleri» konusundaki konuşması izledi. Bunlardan sonra Yugoslavya'lı Prof. Dr. D. Stanković, meyvaların kalite faktörü üzerinde dikkatle izlenen yeni fikirler ortaya attı ve muhafazada kalitenin korunması yolunda görüşlerini belirtti. P. Marcellin'in «kontrollü atmosfer altında muhafaza» ve Ch. Salles'in «Gıda komplekslerinin rolü ve geleceği» hakkındaki konuşmaları ile bu günün tebliğleri tamamlandı ve tartışmalar bölümünde daha üç kişi söz aldıktan sonra geç vakit toplantıya son verildi.

Üçüncü Gün :

İsviçre Federal Alkol Rejisi Müdürü P. Grandjean'ın başkanlığında, «Yarı işlenmiş ve işlenmiş meyva ve sebzelerin üretim ve tüketim üzerine olan etkileri ve bunların ekonomik veçheleri» konusunu işlemek üzere açılan oturumda, Almanya Meyva ve Sebze Endüstrileri Birliği İşletme Müdürü Dr. H. G. Haupt «Üretim ve Pazarlama», OECD'de B. Amerika Ziraat Ataşesi K. E. Ogren «Tüketim», Novisad Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Direktörü Prof. Sulc ise «Meyva ve sebze konsantrelerinin kullanılması ve hazırlanmasında rasyonel metodlar» açılarından görüşlerini belirten birer tebliğ sunmuşlardır.

Saat : 15.00 de yapılan son oturumda Dr. U. Casoli gelemediği için Yardımcısının başkanlığında, «Yarı işlen-

miş ve işlenmiş ürünlerin kalite ve standardizasyonu, bunların bugünkü problemleri ve gelecekleri» konusunda, Fransız M. Guy Dardenne teknik veçheleri; Çekoslovakya'lı Dr. S. Stampach kontrol ve mevzuat problemlerini ele alan iki bilimsel tebliğ sunmuşlardır. Bu oturumun sonundaki tartışmalarda R. Linden söz almış ve böylelikle oturum son bulmuştur.

Uzun tartışmaları gerektiren bu tebliğlerin sonunda, NORCOFEL bakımından şu gerçek ortaya çıkmıştır:

Şimdiye kadar konserve sanayii denince taze olarak piyasaya sürülen mallardan arta kalanlarının değerlendirilmesi için ucuza elde edilecek bir ham madde ile çalışma akla gelirdi. Halbuki bugün, konserve sanayinin belirli bir kalite standardında mala ihtiyacı vardır. Yetiştirici bunu sağlamadığı takdirde, belli markalarla konserve yapmak mümkün değildir. Standardlar, bundan böyle konserveye uyan tip ve kaliteleri belirtmek ve sanayicilerle üreticiler de mevsim başlarında bunlara göre teslim ve teslimatı sağlayacak kontratlar yapmak zorundadırlar.

★

Üçüncü günün sonunda çalışmalara uzunca bir süre ara verilmiş ve saat: 19.00 da kapanış oturumu, yuvarlak masa etrafında bir açık oturum netiliğinde tekrar açılmıştır. Bu son toplantıya Bavyera Ziraat ve Orman Bakanı Dr. A. Hundhammer bizzat başkanlık etmiş ve açık oturumu yönetmesini OECD temsilcisi M. Marc L. Normand'dan rica etmiştir.

M. Normand, toplantının bu kısmında, yukarıdan beri vermiş olduğumuz üç günlük çalışmaları kısaca özetlemiş ve masa etrafında yer alan oturum başkanlarına söz vererek herbirinin çalışma alanına düşen konularda varılan sonuçları belirtmelerini sağlamıştır. Bir buçuk saat süren bu toplantıdan sonra, mutad konuşmalar yapılarak 6. Milletlerarası NORCOFEL Kongresi çalışmalarına son verilmiştir.

IEC'nin 33. Genel Toplantısı

(Baştarafı 20 inci sayfada)
rinin ölçülme metodları» adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

12 — 42 numaralı «Yüksek Gerilim Deney Tekniği» Teknik Komitesi :
«Yük gerilim deney teknikleri - Genel tanımlar ve deney şartları» ve «Yüksek gerilim deney teknikleri - Deney usulleri» adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

13 — 46 numaralı «Telekomünikasyon Cihazları için İletkenler, Teller ve Dalga Kılavuzları» Teknik Komitesi :

1. «Rijit koaksiyal transmisyon hatları ve flanşlı bağlantıları için genel şartlar ve ölçme metodları»;
2. «Kablolar için, r.f. koaksiyal bağlayıcılar için spesifikasyon»;
3. «Dalga kılavuzu parçaları modüller boyutların seçilmesi için rehber»;
4. «Dörtgen dalga kılavuzu»;
5. «Polietilen yalıtım ve kabuk için deney metodları»;
6. «R 740/tan N 2600'e kadar bazı dalga kılavuzları için kesit toleransları ve yarıçaplar» adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

14 — 47 numaralı «Yarı İletken Cihazlar» Teknik Komitesi :

1. «Mikroelektronik için terimler ve tanımlar»;
2. «Lineer amplifikatörler için terimler ve tanımlar»;
3. «Dijital entegre devrelerin statik karakteristikleri için gerilim çizim sembolleri»;
4. «Entegre elektronik teriminin tanımını»;
5. «Tek beslenmeli ve genişleme uçları bulunmayan DTL NAND mikrodevresinin statik karakteristiklerinin doğrulanması»;
6. «Anagol devre için standard forma»;
7. «Operasyonel amplifikatör için esas değerler ve karakteristikler»;
8. «Dijital bir devrenin kapama zamanları için ölçme metodları»;
9. «Ortak emetör ileriye akım transfer oranı hfe'nin statik değerinin ölçülmesi için referans metod»;
10. «Küçük - sinyal ortak emetör ile-

riye akım transfer oranı hfe'nin ölçülmesi için referans metod»;

11. «Thristorlar»;
12. IEC/P 147-1 A'nın yeniden gözden geçirilmesi;
- ve adlandırma, tanımlar, yazı sembolleri, mekaniksel standardizasyonla ilgili dokümanların altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

15 — 51 numaralı «Magnetik Parçalar ve Malzeme» Teknik Komitesi :

1. IEC/P 133'e ek ve değişiklikler;
2. IEC/P 218'e ek ve değişiklikler;
3. «Güç amplifikatörü yardımı ile magnetik kondisyonlama»;
4. «Termik magnetik kondisyonlama»;
5. «Permeabilite'nin sıcaklığa bağıllık ifadesi»;
5. «Mikrodalga ferit çekirdekler için performans değişikliğinin tesbiti için rehber»;
- tavsiyelerinin altı aylık ankete konulmaları kararlaştırılmıştır.

16 — 58 numaralı «Yüksek İletkenlikli Malzemenin Özgü Direncini Ölçme Metodları» Teknik Komitesi :
Oldukça yeni kurulmuş bulunan bu komite henüz tavsiye tasarısı hazırlamamış; ancak bazı prensip kararlarının onaya sunulmasını uygun görmüştür.

17 — 65 numaralı «Prosesin Elektriksel Kontrolü» Komitesi

Bu komite de yeni kurulmuş olup, iş programı ile bazı prensip kararlarını İcra Komitesinin onayına sunmuştur.

18 — 66 numaralı «Elektronik Ölçme Teçhizatı» Teknik Komitesi :

«Elektronik ölçme teçhizatı için emniyet şartları» ve «Dijital elektronik ölçme cihazları ve analog - dijital çeviriciler» adlı tavsiyelerin altı aylık ankete konulmalarını kararlaştırmıştır.

Teknik Geziler ve Sosyal Faaliyetler

On iki gün süren IEC toplantıları arasında, bazıları bütün günü kaplayan fabrika ve laboratuvar teknik gezileri; İngiliz hükümeti, Milli Elektroteknik Komitesi, İngiliz Standartları Enstitüsü tarafından düzenlenen kokteyl ve büfe partileri, müzik konferans ve sinema seansları, delegelerin bu toplantılardaki fikri yorgunluklarının giderilmesine yardımcı olmuş ve Londra'dan tatlı hatıralar ve izlenimlerle ayrılmasını sağlamıştır.

ISO KONSEYİ VE İCRA KOMİTESİ

(Baştarafı 22 inci sayfada)

Konu, geçen Haziran ayında Konsey'in, gündeminde esaslı maddeler bulunması hasebiyle Amsterdam'da yapılacak toplantının tehir olunması hususunda Başkan Mr. Sanders'e yaptığı telkinin ortaya koyduğu durumun görüşülmesinden ibaretti.

Yapılan görüşmeler sırasında ve Konsey oturumunun kapanmamış bulunduğu göz önünde tutularak, STACO gündeminde yapılacak değişiklikler üzerinde duruldu. Mr. Sanders, yeni programını açıkladı ve pek çok alt komitelerin sonuca varmak üzere olduğunu birer birer belirtti. Bu durumda alt komite çalışmalarının bir genel toplantıyı gerektirecek olgunlukta sonuçlanması halinde, Amsterdam toplantısının yeniden ele alınması hususunun Konsey'e teklif olunması kararına varıldı.

Bu kararın ışığı altında Mr. Sanders'in başkanlığında Mr. van Rhijn, Mr. Madsen ve Mr. Wodzicki'den kurulu bir redaksiyon komitesinin teşkil edilerek çalışması ve bu raporun Konsey'e sunulmasında anlaşmaya varılarak bu toplantı sona erdi.

Beyaz Peynir Standardı

(Baştarafı 17 inci sayfada)

zandıkları dövizler yabancı ellere geçmiştir.

Üreticilerimiz, TSE'nin yayınladığı standarda uygun beyaz peynir yapıtları takdirde, yalnız yurt içindeki vatandaşları memnun etmekle kalmayacaklar, aynı zamanda bu peynirlerini yurt dışında çalışan işçilerimize iyi fiatlarla satarak döviz karşılıklarını yurduza sokmuş olacaklardır.

İşte bu bakımdan beyaz peynir Türk standardı; şimdiye kadar yayımlanmış olanlara kıyasla özel bir önem taşımaktadır. Onun için üreticilerimizin ve tüketici vatandaşlarımızın bu standardı memnurluk ve takdirle karşılayacaklarını umarak en iyi dileklerimizle sunuyoruz.

ISO Başkanı Cenevre'de Basın Toplantısı Düzenledi

(Baştarafı 23 üncü sayfada)

hazı örnekler verebilir misiniz?» şeklindeki sorusunu Başkan Sünter şöyle cevaplamıştır :

«— Daha bugün bir tanesinin çözümlenmesi için Avrupa Ekonomik Komisyonu (ECE) ile temasa geçtik. Halen fıstık için iki ortak standardı hazırlanmaktadır. Bunlardan birisi ISO'nun 34 numaralı Teknik Komitesinin bir çalışma grubu tarafından yapılmakta olup, Raportörlüğü İran'a verilmiştir. Aynı konuda ikinci ortak tasarı, B. M. Avrupa Ekonomik Komisyonu Standardizasyon Grubu tarafından ele alınmış ve Raportörlüğü Türkiye'ye bırakılmıştır.

Şimdi, müdahale edilerek bu iki tasarı tıpa tıp benzer duruma sokulamazsa, dünya beklediği tek bir standarddan mahrum kalacaktır. Biz, bu iki raportörlüğün işbirliği yapması ve her iki tasarımın, müteakip safhalarda da aynı işbirliğinin devamı sağlanmak suretiyle eş olarak hazırlanması çabası içindeyiz.

İkinci örnek, nakliyatda kullanılan paletler standardı-

dır. Bu konuda ISO ile birlikte OECD, Milletlerarası Demiryolları Birliği ve daha bazı hükümetlerarası kuruluşlar uzun çalışmalar yapmışlar; fakat sonunda tek bir standarda varmanın, - özellikle böyle bir konuda - zorluğunu teslim ederek, ISO'nun palet standardını benimsemişlerdir. İddiamız, bu işleri başından düzenlemek ve lüzumsuz çabaların boşa gitmesini önlemektir.»

Cenevre basınından bir temsilcinin, «Bu toplantıdan çok memnun olduk. Gerçekten standardın ve bu konuların dünya ekonomisindeki önemini niçin yeter ölçüde yayacak bir propaganda yapmıyorsunuz?» sorusuna da Başkan :

«— Çok haklısınız. Bu gereği tamamen hissetmiş durumdayız. Bu yoldaki çalışmalar için geçen hafta Londra toplantılarında da karara vardık. Sizleri davet etmemiz, bu amaçla attığımız ilk adımdır. Basından, bizleri desteklemelerini rica ediyoruz. ISO'nun halkla münasebetler servisi her zaman, her sorunuza açıktır.»

Cevabını vermiş ve başka soru olmadığı için basına teşekkürlerini bildirerek toplantıya son vermiştir.

SUMMARY OF CONTENTS

SPEECH DELIVERED BY THE ISO PRESIDENT MR. FARUK A. SÜNTER TO THE IEC COUNCIL

P. 3

On the occasion of the IEC Council meeting in London on 10th September 1968, the ISO President, who was invited to be present, gave the following address :

Mr. President, ladies and gentlemen :

It is a pleasure and an honour to be able to address you for the first time in my capacity of ISO President, in the harmonious atmosphere fostered by the collaboration between our two organizations which is constantly increasing.

It is obvious that the newly created ISO/IEC Standing Coordinating Committee is beginning to bear fruit, and the constructive speech delivered by President Ailleret to the last ISO Council encourages us to continue our steps in that direction.

It is thus in a spirit of gratitude, Mr. President, that I ask you to allow me, in turn, to tell your colleagues what future we envisage for our two organizations, which are anxious to go forward hand in hand for the benefit of the progress of international standardization.

The ever-present question of overlapping, which, like M. Ailleret, I prefer to call boundaries of our technical committees, is gradually being eliminated, thanks to the work of the Standing Coordinating Committees and various technical committees. From the joint report on this subject submitted by our two secretaries general, the fact emerges that solutions for about half of the problems have been found. I am convinced that similar measures will be taken, and at an increased tempo for the remainder.

On the other hand, we cannot overlook the fact that we are not alone in this field and therefore there is a strong need to establish close relations with those inter-governmental bodies which prepare standards, in order to set up joint programmes and thus avoid encroaching on each other's territories.

The consumer question, as you know, Mr. President, will find the answer to its problems in the newly established ISCA.

Therefore, many of the problems which have hitherto confronted us are almost solved.

Now is the time for us to give some thought to the future of our two organizations and outline a long term programme. The ever-increasing development in the field of technology, the rapid growth of international trade, the metamorphosis which has taken place in outlets, as well as the speeding up of the process of industrialisation in the developing countries, are all basic factors which must be borne in mind when drawing up our programme.

Today we see developing countries which have managed to bring their industry to such an advanced stage that they have not only begun to be self-sufficient but also to seek outlets for their products : electric cables, refrigerators, vacuum cleaners, washing machines and other appliances and machines of the same type are just a few examples which may be cited. These countries in the framework of their new policies, cannot only be classified as lost markets but are also beginning to compete for those which are available. If we analyse these facts, we reach the conclusion that within 15 years from now this problem will be much more complex.

These few words will serve to reply to my esteemed colleague M. Ailleret who stated to our Council that the problem of developing countries was different for ISO and IEC from the point of view of production. But on the basis of these examples alone, I venture to suggest that these differences are very slight. International standardization today is of inestimable value to protect international trade and, thanks to the interchangeability of electrical and mechanical parts, to guarantee it a fair volume of exchange.

If all developed and developing countries could adopt the same international standards, it might be feasible to maintain outlets open to everyone to the greatest possible extent, since international standards can facilitate the sale of components to all countries, bearing in mind the gradual emancipation of industry in these newly developing countries.

However, to reach this goal, our standardizing efforts must be speeded up and be more flexible to enable our member bodies to readily adopt them and avoid their having to look elsewhere.

This brings us to another matter which needs our early attention. Unfortunately, the propagation of the idea of standardization, both national and international is by no means commensurate with its importance or its progress we should therefore make a joint effort in this direction and gain the support of international public opinion which would recognize the advantages of standardization as the basis of all economic and industrial progress.

I do not wish to dwell upon this question of propaganda which is only too well known to the members of this Council. If each one of you makes a comparison of the importance attached to this activity in your own industries as opposed to what our organizations are able to do at the moment, you can easily reach a conclusion.

Our cooperation in this domain must be considered in parallel to the expansion which we hope for, by organizing our secretariats in such a way that they will be able at the same time to meet all requests for information and technical assistance which are received.

I am convinced that our Standing Coordinating Committee will take up all these problems in the near future, but the support which you give to these questions will play an important part in strengthening the firm foundations of our cooperation.

In concluding, permit me on behalf of ISO and myself, to express the wish that all your endeavours be crowned with success.

Thank you, Mr. President.

STANDARD FOR FOOTWEAR NEARING COMPLETION

P. 5

In our previous issues we informed our readers that the Turkish Standards Institution was working on a standard for footwear.

The preparation of this standard required, in addition to scientific research, laboratory testing.

A group composed of the TSE Chief Consultant, the Director of Laboratories and the Chairman of the Chemistry Preparatory Group visited the Research and Development Laboratories of the Ministry of Defense in order to follow on the spot work being carried out to ensure the strength and quality of boots and shoes distributed in the army.

The TSE Group declared after this visit to the Military Laboratories that this had enlightened them in regard to the preparation of the standard for footwear.

TSE PARTICIPATES IN MEETING FOR TRANSFER OF TECHNOLOGY IN TURKEY

P. 5

A TSE group composed of the Secretary General, the Chief Consultant, the Chairman of the Mechanical Preparatory Group, and the Vice-Chairman of the Legislation Preparatory Group participated in the meeting arranged by the Scientific and Technical Research Council of Turkey on the subject of «Our Country's Requirement for Transfer of Technology.»

The subject was studied in detail and agreement reached to the effect that it was essential to determine the priority of the branches of industry which are in need of transfer of technology.

The Council will continue to work on the subject in the light of the views expressed at the meeting.

MORE COMPANIES REQUESTING USE OF TSE MARK INDICATING CONFORMITY WITH STANDARDS

P. 5

The number of companies and firms which have applied for permission to use TSE's Mark indicating conformity with standards is increasing from day to day, as they find this the most dependable way of informing the general public that their products comply with standards.

In 1966 and 1967 two cable manufacturing firms applied to the Turkish Standards Institution to be allowed to use the mark of conformity with standards and as a result of investigations and tests carried out by TSE, agreements were signed with these firms granting them permission to use the mark of conformity.

The agreements are carefully observed by the parties concerned and both the manufacturers and their customers are highly satisfied with the result.

Of the applicants to the TSE for the use of the mark of conformity with standards, those who manufacture goods complying with the following standards were investigated and favourably considered as firms with which TSE can make agreements :

- TS 58 Ballasts for Fluorescent Lamps
- TS 267 Power Transformers
- TS 277 Safety Insulating Transformers
- TS 201 Tubes of Rigid PVC and Fittings
- TS 274 Tubes and Socket Fittings of Rigid PVC for Drinking water Installations
- TS 275 Tubes and Socket Fittings of Rigid PVC for Drainage Installations
- TS 418 PE Plastic Pipes
- TS 616 Cookers, Ovens and Hotplates for Operation on City Gas, Natural Gas and LPG
- TS 624 PVC Floor Tiles

As will be seen from the above list, the requests come from manufacturers who reflect the trend in the development of Turkish industry. The use of the mark of conformity with standards is expected to increase the quality of our domestic products.

NEWS OR STANDARDS IN THE OFFICIAL GAZETTE

P. 7

During September the Official Gazette announced that the sections concerning «marking» of TS 185 «Standard for Strawberries», TS 42 «Standard for Peaches», TS 184 «Standard for Pears», TS 101 «Standard for Table Grapes», and TS 100 «Standard for Apples» have been revised.

MR. C. T. STANFORD

Mr Clifford J. Stanford has been named General Secretary of the International Electrotechnical Commission effective from 1st February 1969.

Mr. Stanford who joined the IEC Central Office staff in 1952 and who was appointed Assistant General Secretary by the IEC Council in 1960, was born in England. Following his graduation with a degree in electrical engineering, he was posted to the Telecommunications Research Center of the British Army. In 1946 he joined the staff of the Engineer-in-Chief's Office of the British Post Office, where he was a member of the Radio Systems and Propagation Group, dealing with studies of radio propagation and the planning of radio telephone and television relay links.

During service with this group Mr. Stanford first came into contact with international work as a member of the United Kingdom delegation to the Provisional Frequency Board of the International Telecommunications Union in Geneva.

Mr. Stanford speaks French, German, Russian and Spanish. He has in recent years studied economics, with special emphasis on the problems of international trade at both Geneva University and London University.

MR. R. FRONTARD

Mr Frontard, who became Director General of AFNOR on 1st September 1968, was born in 1912 and entered the Paris Polytechnic in 1932, from which he graduated as an engineer. He took a two-year course in law, following which he became an officer in the French army, where he specialized above all in the application of automatic action to the problems of firing on moving objects.

Mr. Frontard entered AFNOR as an engineer in 1942 where he has since been responsible for a wide range of activities, the most notable of which is the creation of the National Mark «NF». In 1949, as Administrative Director, he provided the general secretariat of the French Organizing Committee for the first General Assembly of ISO. From that date on, he has been continuously associated with various aspects of international standardization, as the head or member of delegations, Secretary of committees, chairman of meetings, etc. Mention can be made in particular to his contribution to the work of ISO in regard to marks indicating conformity with standards, documentation, data processing, consumer questions, and development. In 1964, he was named Assistant Director General of AFNOR and during the same year was appointed UNESCO Liaison Officer for ISO. He likewise represented ISO on several occasions at the International Chamber of Commerce or other international congresses. Early in 1968, the ISO Council nominated him Chairman of its Development Committee or DEVCO.

Mr Frontard is a Chevalier of the Légion d'Honneur, a Chevalier of the Order of Merit, and Holder of the Medal of Labour.

MR R. F. J. TEICHMANN

SABS new Director General, Mr. R.F.J. Teichmann has spent a considerable part of his working life on the promotion of standardization in South Africa. An M. Sc. graduate of the University of Pretoria, he joined the Chemistry Department of the Bureau as Senior Technical Officer in 1947 and during the ensuing 21 years has been in charge of practically every branch of chemistry it covers including textiles, timber, leather and footwear in which he has always been particularly interested. He became an Assistant Director of SABS in 1963 and its Deputy Director in 1966.

Mr. Teichmann is a man of wide interests ranging from art and design to sport. He represented the Bureau on the First Industrial Design Committee to be appointed in South Africa and organized South Africa's first Design Conference. In addition, he has taken a lively interest in rugby, was for many years a member of the Northern Transvaal Selection Committee.

He has represented SABS overseas on many international standards committees, particularly those having a bearing on consumer interests and has travelled extensively.

SIXTH NORCOFEL MEETING HELD IN MUNICH

P. 26-27

NORCOFEL Congresses are well known events for our readers as occasions when the standardization experts of Europe get together to promote the international trade of fresh fruit and vegetables through standardization, and was this year organized under the auspices of the Munich Fair and Exhibition Organization.

As has been the custom at earlier congresses, this year's NORCOFEL meeting was arranged to coincide with the International Food Fair. It was attended by more than 400 delegates from 28 countries and its organization, arranged by Mr. H. J. Hock, was greatly appreciated.

The theme of NORCOFEL this year was «increasing output in the trade of fresh fruits and vegetables as well as of semi- and fully processed types». The subject was thus divided into two parts: (a) fresh fruits and vegetables, and (b) semi and fully processed fruits and vegetables, discussed on separate days.

The opening speech was delivered by Mr. Albert Bayer the mayor of Munich, and further speeches were given by Dr. Alois Hundhammer, a former ambassador and representative of Bonn in OECD, and Dr. Rudolf Vogel, the Minister of Agriculture and Forestry of Bavaria. This was followed by an address by Mr. Marc L. Normand, a high official of OECD, and a dissertation on the «future of markets in respect to fruit and vegetable production» by Dr. E. G. Tacke, also from OECD.

During the ensuing 2 1/2 days, the programme of the Congress continued. Mr. Faruk A. Sünter, ISO President, chairing the morning session on the 26th on the Present State and Problems of Standardization in Packing. The Congress culminated on the afternoon of the 27th September in a Round Table Conference in which Mr. Sünter was also asked to participate, under the chairmanship of Mr. Marc Normand of OECD.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : M. UYGUNER
MALİ VE İDARİ
İŞLER MÜDÜRÜ : METİN KAYAALP
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları,
Sanayi Odaları ve
Ticaret Borsaları Bir-
liği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İ L Â N T A R İ F E S İ

Tam sahife	1/2 sahife	1/4 sahife
800 TL.	450 TL.	250 TL.

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlâve renk başına 250 lira fark alınır.

A B O N E Ş A R T L A R I

ADİ POSTA	UÇAK POSTASI
Yıllık 12 Lira 6 aylık 6 Lira Sayısı 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak iltibas olunabilir.